

14
Flok.
7.3 (vrt)

Institut za gozdno in lesno gospodarstvo
Slovenije

Gozdno
gojitveni elaborat na osnovi
gozdnih tipov za revir
Jurjeva dolina

1959

4(3) KARTE

Ox | . 187 : 221.4 (497.12 *Suzgarnik*) + (084.3)

INSTITUT ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO
SLOVENIJE 1959

GOZDNO GOJITVENI ELABORAT NA OSNOVI GOZDNIH
TIPOV ZA REVIR JURJEVA DOLINA

Ljubljana,

UREDIL:

V. Tržgobov

(ing. dr. Vlado Tržgobov)

DIREKTOR:

Bogdan Žagar

(ing. Bogdan Žagar)

El. 14
(43 karte)

GOZDNO GOJITVENI ELABORAT NA OSNOVI GOZDNIH
TIPOV ZA JURJEVO DOLINO

K A Z A L O

I. Uvod	V. Tregubov	str.	1
II. Pedologija	B. Vovk	str.	4
III. Glavni gozdni tipi	V. Tregubov	str.	23
IV. Tabela pregled rastlinskih združb	V. Tregubov	str.	27
V. Raziskovalne ploskve (slika)	V. Tregubov	str.	29
VI. Tabela opisi	V. Tregubov	str.	32
VII. Gospodarska razdelitev in tipi	V. Tregubov	str.	33
VIII. Površine	M. Zupančič	str.	36
IX. Gozdno gojitveni ukrepi (slika enotni sestoj in preizkusna ploskev)	V. Tregubov	str.	37
X. Vertikalni vegetacijski profil		str.	42

Dr.ing. Vlado Tregubov

Ljubljana

U V O D

Revir Jurjeva dolina leži v osredju snežniškega gozdnega masiva, severno od Snežnika in obsega drugo vrsto velikih dolin, namreč prva vrsta severno od Snežnika sestavljajo doline od Mašuna do Leskove doline (Markova dolina, Leskov grm, Sladka voda, Leskova dolina, Korito) izza teh dolin se proti severu raztegajo grebenčki. Naprej proti severu je zopet vrsta dolin v smeri Zahod - vzhod. Kobilj dol (Kabjak), Bukove vode, Hiša.

Dalje proti severu imamo zopet grebenčke in vrhove, še severneje pa leži revir Javornik.

Nasplošno je področje Jurjeve doline bolj podobno področju Mašun - Leskova dolina, saj se najdejo skoraj vsi isti gozdni tipi, vendar se tudi odlikuje s tem, da doline, ki sestavljajo revir Jurjevo dolino niso tako izrazite in globoke kakor doline področja Mašun - Leskova dolina. Zaradi tega se tudi tu ne pojavljajo ali pa so zelo malo zastopani ekstremni gozdni tipi, ki se najdejo v globokih dolinah - mražiščah, ali pa na ostrih skalnatih vrhovih in strmih pobočjih.

Relijef revirja Jurjeva dolina je malo manj razgiban in zaradi tega bolj enoten glede vegetacije.

Regionalna klima bi morala biti precej podobna klimi področja severno od Snežnika, zato priporočamo pogledati članek dr. V. Manohina (Snežniški gozdovi, Ljubljana 1957). Vendar bo verjetno v primerjavi z klimo Mašuna, lokalna klima Jurjeve doline v gotovi meri bolj blaga in ne toliko vetrovna.

Iz preučevanj Univ. prof. dr. ing. B. Vovka glede talnih tipov v Jurjevi dolini dobimo vtis, da so tla v Jurjevi dolini v primerjavi z področjem Mašun - Leskova dolina nasplošno boljša, vendar nekoliko bolj zakisana. Verjetno je to posledica, da je v Jurjevi dolini več zato položnih leg, a s tem v zvezi globljih tal. Na področju Mašun - Leskova dolina je relativno več rendzinoidnih tal.

Gozdno rastlinstvo v glavnem pripada vegetacijskem pasu mešanih gozdov jelke in bukve. Asociacije ABIETI - FAGETUM DINARICUM.

Gospodarjenje s tem gozdom v preteklosti je bilo podobno kakor v sosednih revirjih Leskove doline in Mašuna, za to priporočam pregledati članek tov. Kindlerja v knjigi "Snežniški gozdovi" l. 1957 o zgodovini iskoriščanja teh gozdov.

Tam je namreč že dolgočasa bil vpeljan smotrani prebiralni način sečnje, vendar pa so bile v nekaterih primerih izvedene tudi močne sečnje, ki so pa dale različne vendar prav nasprotno rezultate. To se vidi ob robu revirja Mašun v odd. . Po takih močnih sečnjah se je razbohotela bukev (tipi: Abieti - Fagetum omphalodetosum, Abieti + Fagetum elymetosum), dočim po močnih sečnjah v odd. 3 blizu lovske kočje Jurjeve doline smo dobili skoraj čist lep jelov enodoben gozd. Vprašanje kako je do tega prišlo? Brezpogojno je, da je že pred negdanjo močnejšo sečnjo moral biti tu dobro razvit jelov podmladek. Važno pa je, kako je prišlo do tega jelovega podmladka, ker prav tak podmladek večkrat primanjkuje, zlasti po sedanjih močnih sečnjah, kakor se navadno bukov podmladek razbohoti. Zapaženo pa je, da je v starih enodobnih bukovih sestojih, kjer so bukove krošnje visoke, se pojavlja dober in zdrav jelov podmladek. Ampak sedaj mi imamo veliko bolj mladih bukovih sestojev nepravilno prebiralne oblike z vmesnimi jelkami in nam bi bilo potrebno tam dobiti zdrav jelov podmladek v zadostni količini. Zato je izredno važno vprašanje kako se more do tega priti, oziroma kako osigurati dobro pomlajevanje jelke. Zapaženo je tudi da divjad napravi precejšno škodo na jelovem podmladku.

Tov. Kindler je poskusil z umetno zasemenitvijo z jelkovim semenom in so ti poskusi dali dober rezultat.

To je na vsak način dober dokaz, kako bi se dalo izboljšati te gozdove oziroma dvigniti njegovo vrednost. Vendar je zelo važno doznati zakaj nimamo v nekaterih primerih jelovega podmladka. Zgodi se, da je jelovo seme dobro skaklilo, vendar potem so jelove klice poginile. Zakaj? Verjetno so temu vzrok talni pogoji, prav to pa bi morali bolj natančno raziskati in ugotoviti. S tem v zvezi je univ. prof. dr. ing. B. Vovk že začel svoja raziskovanja in je napravil nekoliko poskusov dodajanja gnojilnih snovi. Ta raziskovanja pa je treba vsekakor podpreti.

Preučevanje gozdnih tipov sem že prejšnja leta izvajal, dokončal pa sem jih spomladi 1958. Potem pa sem začel s kartiranjem že prej določenih gozdnih tipov. Pri tem so delale 3 ekipe sestavljene od tov. M. Zupančiča, F. Žerjava, M. Preširna, E. Vidoviča, M. Lipoglavška in I. Senka.

Geološko je to področje podobno revirju Leskova dolina in Mašunu, ter zato ni bilo potrebno posebnih študij, ker se potrebne podatke dobivajo iz člankov monografije " Snežniški gozdovi " l. 1957.

Pedološka preučavanja je izvajal univ. prof. dr. ing. B. Vovk, ki je tudi pedološko skartiral nekoliko vzornih oddelkov (števil. 3,22,23) pri tem je njemu pomagal tov. L. Gasparič.

POROČILO O PEDOLOŠKIH RAZISKOVANJIH NA PODROČJU REVIRJA JURJEVA DOLINA

V LETU 1958.

Zarast prirodnega gozda se vedno nahaja v ravnovesju z gozdnimi tlemi, saj so tla v dani klimi in topografiji končno le rezultat gozdne zarasti. Tla so tvorba, ki jo je formiral gozd. Vsako človekovo poseganje v prirodno življenje gozda posega obenem tudi v dogajanja v tleh. Gojitveni ukrepi v gozdu vplivajo torej tudi na življenje tal, na ohranjanje njihove prirodne proizvodnosti, na njeno povečanje ali pa tudi na propadanje redovitosti. Tla se pod vplivom gojenja gozda lahko regradirajo ali pa degradirajo. Poznanje odnosov gozd - tla je torej za vzdrževanje in povečanje proizvodnosti gozdnih zemljišč zelo važno.

Po drugi strani pa imajo tla odločilen vpliv na formiranje rastlinskih združb v gozdu in na njihovo rast. Posebno prihaja ta zakonitostni odnos do izraza pri rastlinskih združbah, ki jih človek umetno ustvarja ali pa kjer z različnimi gojitvenimi korekturami ustvarja tipe gozdnih gojitvenih združb. Cilj ustvarjanja takih umetnih ali umetno korigiranih gozdnih tipov je velika proizvodnost. Z narodno gospodarskega stališča je pravilno gojenje takega gozdnega tipa, ki zagotavlja ne le veliko sedanjo proizvodnost, ampak mora zadoščati še zahtevi po stalnosti proizvodnje t.j. vzdrževanju ali povečanju proizvodnosti gozdnih tal. Za gojitveno politiko na dolgo perspektivo je treba poznati vzajemne odnose med gozdom, (gozdnim tipom) in tlemi in tudi dinamiko teh medsebojnih odnosov. Pedološka raziskovanja v gozdu so na prvi pogled teoretična, toda gledana s tega stališča so zelo potrebna, saj je njih dokončni cilj praktičen: smoterno gojenje gozda.

Problematika proučevanj razmerij med gozdno zarastjo in tlemi na tako razgibanem področju kot je kompleks snežniških gozdov, je zelo obširna. Tu srečujemo mnogo združb (tipov gozdne zarasti), ki so med sebojno prepleteni in odvisni poleg notranje biološke dinamike same rastlinske asociacije, še od klimatskih, topografskih, bioloških, geografskih in pedoloških faktorjev in nazadnje tudi od gojitvenih vplivov. Študij tako obsežnega objekta se tako mnogostransko problematiko je obširen. Ne more biti rešen lokalno, samo na enem področju. Nujno mora obsegati več faz dela. Najprej je

treba napraviti inventuro t.j. ugotoviti (kartografirati) tipe gozdnih zarasti in talne oblike. Te ugotovitve tvorijo ogrodje, v katerem je možno podnebje proučevati, vpliv združbe na razvoj tal, na razvoj njihovega organskega profila, vpliv na mineralne pogoje v tleh, vpliv mineralnih pogojev tal na strukturo zarasti in na rodovitnost rastišča, vprašanje kemičnih zakonitosti, ki vplivajo na strukturo rasti in na intenzivnost rasti.

Precejšnja količina teh del je bila snežniškem področju v zadnjih letih že opravljena. Nekaj tega pa objavljeno (Prebiralni gozdovi na Snežniku 1957), nekaj pa obdelanega v elaboratu (1958 in drugi). Delo, o katerem tukaj poročamo je bilo opravljeno v letu 1958 na področju Jurjeve doline in Okrogline in predstavlja nadaljevanje prejšnjih pedoloških del (M.Kodrič: Pedološka raziskovanja v poglavjih citiranih Prebiralnih gozdov, B.Vovk: Odnos tla: rastlinska združba v revirjih Mašun in Gomanec, poročilo v elaboratu iz leta 1957) kot lokalno dopolnilo. Snov pa je zajeta tako, da predstavlja metodološke dopolnitve, ki naj omogočajo dolgoročna opazovanja in proučevanja. Program dela ni mogel obsegati vse zgoraj naštetih problematike, ki večinoma zahteva dolgoročna raziskovanja. Dela v letu 1958 pa so bila zasnovana tako, da bodo omogočene poznejše primerjave ter študij bilance organske snovi v profilu.

V letu 1958 smo izvršili sledeče delo:

1. Ugotavljanje talnih enot v revirju Jurjeva dolina in posnetek tal v merilu 1:10 000 v III. XXI. in XXII. odd. Jurjeve doline, z izdelavo talnih načrtov.
 2. Primerjava razmerja tla: rastlinske združbe v revirju Okrogline.
- Poleg tega smo začeli raziskovanje humusne bilance pod nekaterimi gozdnimi tipi. O rezultatih bo možno poročati pozneje.

Obenem smo izvršili dolgoročne gnojilne poskuse na pašnih jajah. O rezultatih bomo poročali šele v 2-3 letih.

I. Talne enote v Jurjevi dolini in pedološke karte oddelkov

III. XXI. in XXII.

V letu 1958 je bila izdelana fitosociološka karta Jurjeve doline. Služiti ima kot temelj za gojenje gozda, ki naj sloni čim bolj na naravnih principih, tako da bi bilo med drugim tudi varovano ravnovesje gozd/tla. Brez dvoma bo po pretoku določenega časa zanimivo ugotoviti, kako tako gospodarjenje vpliva na tla regradivno ali degradivno. To vprašanje za ohranjanje in stopnjevanje proizvodnosti rastišča je bistveno. Reševanje tega vprašanja omogoča ustvarjanje najboljših rastiščnih pogojev za gojitvene tipe gozda.

Nemogoče je bilo kartografirati cel revir Jurjeve doline. Zato smo izbrali samo tri oddelke, jih podrobno posneli in napravili pedološke karte. Pri tem smo postopali takole. Z rekognosciranjem, sondami in profilnimi jamami smo ugotovili talne profile, ki se v revirju pojavljajo. To delo je dosti zamotano, ker imamo opraviti z gorskimi tlemi, ki večinoma predstavljajo drobno mozaični vzorec talnih oblik, tako da jih na karto ni mogoče vrisati. Zato smo kot kartografsko enoto vzeli t.zv. talne enote. Take talne enote sicer lahko predstavljajo mozaik raznih talnih oblik. Toda kot merodajen smo vzeli tisti profil, ki ga je površinsko največ na področju dotične kartografske enote. V nadaljnjem slede opisi sedmih različnih talnih enot.

Geološka podlaga je na vsem področju zelo sorodna, to so sedimentalni karbonati. Nastopa tu zgornja kreda z rudistimi apnenci dolomiti in brečami, verjetno pa da so tu tudi druge starostne stopnje. Zaradi tektonike, zakrasevanja in preperevanja je površina silno razgibana. Na ta način tvorijo dnevni horizont kamenine različni karbonati, včasih v zelo drobnovzročastem mozaiku. Petrogene razlike v tlotvorbi med temi karbonati sicer obstojajo, vendar pa so sorazmerno male in v terenu težko zaznavne, meje med talnimi oblikami so zato malo jasne. Bolj izrazite razlike v talni odeji so topogene značaja: v konkavnih legah reliefa v vznožjih in dolinah ter kotanjah se večinoma nahaja več netopnega ostanka, ki je napravil mestoma debelo talno odejo, površinsko izravnano. Na bolj nagnjenih in na konveksnih površinah pa imamo za trde karbonate značilen pojav: neenakomerno debelo, večinoma zelo plitvo talno odejo, z žepi in razpokami, ki je na mnogih mestih prekinjena z živo skalo na površju. Poleg razlik v debelini drobne, mineralne zemlje, obstojajo na teh mestih razlike organogenega porekla t.j. v količini, vrsti in razporedu organske, humusne snovi.

Na diferenciacijo v gorskem reliefu raziskovanega področja imajo zelo velik vpliv klimatski vplivi. Razlike v klimi tu posebno povzročajo zelo velike razlike v višini, v ekspoziciji, mnoga mrazišča i.t.p. Lokalne razlike v klimi so zatorej zelo velike in pogoste, njihov vpliv se zelo izraža v različnem tipu zarasti in s tem seveda tudi v razvoju organskega profila tal.

Teh nekaj splošnih pripomb je treba upoštevati pri ocenjevanju pedoloških kart, ki jih tukaj predstavljamo.

Pedološka karta oddelkov III. , XXI. in XXII.

V vseh treh oddelkih se nahajajo v glavnem iste talne enote. Vnešene so v le-

gendo pedoloških kart. Ugotovili smo sledeče enote:

1. podzoljena rjava
2. kislá rjava, plitva
3. humusna rjava
4. rendzina I
5. rendzina II
6. humusno karbonatna
7. podzoljena tla pašnih jas.

1. Talna enota: podzoljena rjava.

Nahajajo se v vseh treh opisanih oddelkih v vznožju pobočij in v dnu v dolinah in kotanjah. Matični substrat tvorijo netopljivi ostanki karbonatov, ki so bili premeščeni potom deluvijalnega delovanja vode. Ta material je zapolnil razjedeno skalnato dno, globina zemlje je zato zelo neenakomerna. Semtertja prihajajo na površje skale, marsikje segajo tik pod površje, v splošnem pa je vendar površina gladka.

Material spada v skupino terra fusca (po Kubienu). Bogat je na seskvioksidih, vendar je tudi sialitna skupina močna. Kalcijev karbonat je popolnoma odstranjen, reakcija je kislá do zelo kislá, razen v bližini apnenčevega skeleta, kjer se vrši lokalna kalcifikacija.

Na rahlo nagnjenem in valovitem reliefu so se na tem substratu razvila rjava podzoljena tla. Proces opodzoljenja je posebno močno izražen v vodoravnem reliefu (kot n.pr. deloma v III. oddelku in v XXII. oddelku).

Tla te enote so v zgornjih mineralnih horizontih ilovnato glinasta - z globino glinovitost nekoliko narašča. Kapaciteta profila za vlago je zadovoljiva, vendar pa so tla drenažna. Struktura gornjih horizontov je zelo fina, kosmičasta, z globino velikost enakomerno narašča in prehaja v trdno poliedrično strukturo.

Značilen za to enoto je zelo plitev humusni A_1 horizont. Ta enota je poraščena v naših treh oddelkih z gozdnima tipoma Abieti - *Fagetum omphalodetosum* in Abieti-*Fagetum majanthemetosum*.

Za I. enoto navajamo sledeči reprezentativni profil.

Prof. št. 7 Jurjeva dolina - odd. XXI/mesto je označeno v karti/ ravnice med dvema hriboma, precej vrtač, skale na površju, vendar zemlja dobro napolnjuje razjedeno podlogo apnenca. 1070 m nadmorska višina, smer doline E-W, bukov, jelov, prebiralni gozd. Površina: gozdna stolja, veje, debela plast bukovega listja, preraščena s slabo razvitim *Vacc. myrtilus*.

- A₀₀ - hor. 0-4 cm, gozdna stelja
- A₁ " 4-6 cm, difuzno prehaja navzdol, temnorujav ali temnorumenkasto rujavo mešan, ilovica, enakomerna struktura 1/2 mm, debele grudice, homogenim surovim humusom mešana, drobljiv, goste močne gozdne podra-
sti. pH/KCl/ = 5.
- A₂ " 6-18 cm, neostra meja, rujav do temnorujav, ilovica, kosmičaste grudice, mi-
kro 1/2-1, makro 3-6 mm, drobljiv, nekoliko stisnjen, pH/KCl/ = 4.5.
- B₁ " 18-36 cm, glinasta ilovica, bolj stisnjen.
- B₂ " 36-76 cm, il.glina, poligonalne grudice, mikro 1 mm, makro 10 mm, stisnjen,
pH = 4.25.
- B₃ " 76-90 cm, temno rumenkasto rujav, poliedr.grude do 20 mm, stisnjen, korenine
v vsem profilu dobro razvite, enakomerno pojemaajoče.
- > 90 cm apnenčaste skale.

Analitski podatki:

Horizont	pH	y ₁	Humus	Žarozguba	N	C/N
A ₁			14.7	28.2 %	0.581	
A ₂	4.2	36	4.92		0.098	29
B ₁	4.3	34	3.78		0.098	22
B ₂	4.7	26	2.67		0.112	14
B ₃	4.9	26	2.22		0.126	10

II. Talna enota: plitva, rjava, kislá.

Ta tla predstavljajo bolj plitvo varianto I. enote, večinoma meje na njo ali pa se z njo vzajemno prepletajo. Relief je nekoliko bolj nagnjen in malo bolj skalovit. Matični substrat za ta tla je nastal na enak način kot pri I. enoti kot deluvialni nanos. Pogostoma pa so tla nastala na erodiranem (obglavljenem) ostanku prejšnjih bolj globokih profilov. Zaradi plitvosti, bližine karbonatnega dna in večje gostote skeleta, se proces opodzoljavanja ni mogel tako razviti kot pri I. enoti. Vendar pa so tla povečini kislá do zelo kislá. Mozaično nastopajo sicer profili I. enote, toda kot celota je to mešanica tipov, njeno poprečje bi v sistematiki tal mogli

najbolje uvrstiti v kisla rjava (na karbonatih).

Teksturno in strukturno se v glavnem ujema s I. enoto. Le tam, kjer so se tla razvila na erodiranih mestih, so bolj glinasta in bolj trda. Značilno za to enoto je, da ima enako kot I. enota zelo plitev humosni A_1 horizont.

Po zarasti se bistveno ne razlikuje od tal I. enote. Rastišče je za spoznanje bolj suho, vendar pa so pogoji talne vlage še dobri. V našem področju sta na tleh te enote nastanjeni tudi le združbi: Abieti-Fagetum omphalodetosum in Abieti-Fagetum majanthemetosum. Drugih združb se na njih srečuje malo in to le periferno.

Za to enoto je značilen sledeči profil:

Lokacija: št1 profila 6. Jurjeva dolina, oddelek III (glej talni načrt).

Klasifikacija tal: Rjava kisle (na karbonatu) plitva.

A^{00} hor. 0-3 cm, gozdna stelja (iglice), listje, vejice itd.)

A_1 " 3-7 cm, difuzno zamejen, ilovica, temnorudečkastorjav (5 YR 3/2, vl) mulhumus, drobljiv, gosta koreninska mreža, zrnate grudice 1/2 mm.

B_1 " 7-40 cm, temnorjav (10YR 4/3, vl.) nejasen prehod navzdol, glinasta ilovica, grudice do 3 mm, drobljiv, mehakična org. snov, kamenje do 20%, pre-koreninjen.

B_2 " od 40 cm navzdol, sega globoko med kamenje, glina, temnorjav (10YR 4/3 vl.) kamennja vedno več, nazadnje zemlja le v razpokah med kamenjem.

sledi: apnenčasta skala.

Analitski podatki:

Horizont	pH v KCl	Y_1	Humus	N	C/N
A_1	4.6	17	4.5 %	0.212	12
B_1	4.7	21	2.17 %	0.112	11

Tla so po morfoloških znkih in po analizi (razmerje C/N !), kljub visoki aciditeti biološko bolj aktivna kot tla I. enote, verjetno zaradi bolj tesnega stika z apnenčasto podlago in skeletom.

III. Talna enota: rjava z močnim humusnim A_1 horizontom (v legendi: humusna rjava).

III. Talna enota se po gradnji mineralnega profila ne razlikuje od II.enote, predstavlja torej plitva rjava tla na karbonatu. Razlika je v humusnem profilu, ki je bolj močen in tudi njegov odstotek v tleh je mnogo večji. Humus po svoji narodi predstavlja prehodno obliko med mul- in mor humusom. Reakcija teh tal je manj kislá, zarast gozda je bolj listnata. Po vsem videzu so ta tla biološko bolj aktivna. V našem primeru so ta tla najbolj razširjena v XXI.oddelku, v manjšem obsegu v odd. XXII, dočim so v odd. III. odsotna.

Ta talna enota je zaraščena v pretežnem delu z združbo Orvalo-Aceretum, vendar pa ne tam, kjer se ta nahaja v svoji najbolj razviti obliki, temveč na njenih prehodih v združbo Abieti-Fagetum omphalodetosum in Abieti-Fagetum majanthemetosum. Manjše površine te talne enote pa najdemo ravno pod tema dvema združbama. Po vseh znakih je ta talna oblika produkt delovanja združbe Orvalo-Aceretum. Tam, kjer se je ta združba iz enega ali drugega vzroka umaknila, pa se tla degradirajo nazaj v profil II.talne enote. Zato v sredi te enote srečujemo mnogo degradiranih oblik, to je profilov II.talne enote.

Tu podajamo primer profila te enote.

Lokacija: št. profila 15 Jurjeva dolina, oddelek XXII, 1170 m nadm.višina, zelo rahla ekspozicija proti N.

Klasifikacija tal: rjava (na karbonatu) plitva.

A_{00} hor. 0-6 cm,

H- A_1 " 6-18 cm, precej ostro zamejen, temno rdečkasto rjav (5 YR 3/2, vl.) glin.

ilovnat, enakomeren prehod čisto organske snovi v mulhumus zelo močno prepreden z drobnimi koreninami, poligonalne grudice 1-3 mm.

B_1 " 18 cm, rdečkastorjav (5 YR 4/6 vl.) glinasto ilovnat, stisnjen drobljiv,

grudice 1 mm z močno tendenco makro grudic do 1 cm, mnogo korenin, posamezni apnenčasti kamenji.

V nadaljnem je profil podoben II.talni enoti.

Anališki podatki:

Horizont	pH/KCl/	y_1	Humus %	Žarizg.	N	C/N
H-A ₁	6.0	-	15.7	47.26 %	0.515	18
B	7.2	2	4.96	15.95	0.210	14

Anališki podatki kažejo na zelo veliko biološko aktivnost teh tal.

IV. Talna enota: rendzina (kamenita, plitva) v legendi rendzina I. (Glej pripombo na koncu analitiških podatkov IV. enote).

Ta enota zavzema bolj strmo pobočje. Talni profili so zelo plitvi. Kompaktna skala ali tudi pobočni grušč je plitvo pokrit s črno humosno zemljo, ki sega tudi še med površinsko kamenje. Razpoke v skalah in med skladi so tenke, napolnjene so z rujavim, glinastim netopnim ostankom karbonata, ki je zaradi bližine matične skale večinoma nevtralne reakcije. Vmes se nahajajo večji ali manjši žepi, napolnjeni z rudečo rujavo ali rumenkasto rujavo terra fusca, zelo trdne poligonalne strukture in kisle reakcije. (Okrog pH = 5). Gozdna podrast je zakoreninjena večinoma v humosnem horizontu, dočim drevsana vegetacija s svojimi koreninami sega globoko v ozke razpoke in špranje med skalami, ki tako mnogo doprinašajo k preskrbi s hrano in vodo. Med tema dvema horizontima in zgornjim humosnim in glinastim nadevu med skalami ni prave genetične zveze. Tla predstavljajo nekak dvoetažni profil. Pogoste so površinske skale. Reakcija humusnega A₁ horizonta se giblje v glavnem med pH = 5-6. Ta talna enota je na našem področju naseljena z združbo Abieti-Fagetum mercurialetosum na južnih pobočjih in z Abieti-Fagetum homogynetosum na severnih. Podajamo tipičen profil tal te enote.

Lokacija: št. profila 13. Jurjeva dolina, odd. XXI. 50 m severno od kote 1188 - nadm. višina 1165 m, strmo enakomerno pobočje - pobočni grušč - zarast: Abieti-Fagetum mercurialetosum - prebiralni bukov-jelov gozd.

A₀₀ hor. 0-3

H " 3-8 cm, glin.ilovnat z karbonatnim skeletom, zelo temno rujav (IOYR 2/2 vl.) vlaknasto prekoreninjen, kosmičasti agregati 1/4-2 mm, mul-humus in surovi humus mešana, 5-20 cm debelo kamenje ± 60%, deževniki.

A₁ " 8-18 cm, agregati 1/2-4 mm, nekoliko školjkasti, mul, korenine enakomerno zaraščene v globino, naraščanje skeleta.

A₁₂ hor. 18-28 cm, bolj trdi, kubiformni agregati 1-10cm.

A₁₃ " 28 cm, temno rjav (IOYR 3/3 vl.) nekoliko stisnjen, skeletnost narašča do 90 %.

B " v globini v razpokah ne.

Analitski podatki.

Horizont	pH	Humus	Žarozguba	N	c/N
H		9.75 %	53.4 %	1.30	
A ₁	6.9	14.2 %	46.6 %	0.69	12
A ₁₃		12.8 %	32.3 %		

Pripomba. Genetična opredelitev te enote je nekoliko težavna. Zgoraj omenjeni (negenetični) B horizont deloma opravičuje prištevanje teh tal med rujava. V poročilu leta 1957 smo jih označili z izrazom "humosno karbonatna rujava (kislá)".

V. Talna enota: rendzina pod Orvalo-Aceretum (v legendi: rendzina II.)

Profil te enote je zelo podoben prejšnjemu. Pojavlja se pod združbo Orvalo-Aceretum, večinoma na severu in vzhodu na ekspozicijah na zelo debelem, kavernastem pobočnem grušču oz. kameniščih apnenca. Mikrorelief je povečini razgiban, na površini leži kamenje in skale. Ostrorobo kamenje od 10 do 40 cm napolnjuje zgoraj okrog 1/3 v globini (cca 1/2 m, pa okrog 3/4 do 4/5 prostora. Zeliščna gozdna podrast je zelo bujna, analiza kaže 1% dušika!). Površina tal je pokrita s plastjo tesno uležanega listja (javora), ki varuje tla pred izsušenjem vendar pa dovoljuje zračenje in propuščanje vode. Plast listja je debela le 2-3 cm, v dnu hitro preide f fermentacijsko plast, v kateri listi hitro raspadejo v črno humusno materijo, v kateri se že pojavlja mnogo korenin. Organski A-horizont pod to plastjo je debel okrog 5 cm, je koprogenega značaja-vsebuje mnogo izmečkov deževnika. Barve je skoraj črne. Isto barvo zadržuje tudi material, ki zapolnjuje prostore med kamenjem, do globine vsaj 1/2 m, na kar zelo postopoma prehaja v zelo temno sivkasto (ali rudečkasto) rujavo. V večji globini (80-100 cm) so tesne špranje in razpoke napolnjene z nekaj glinastega materiala, pomešanega s drobnim gruščem in peskom.

Zdi se, da je pojavljanje te enote tesno povezano na ekspozicijo in na kamenitost, združba pa, ki se tu naseli pa zelo hitro tvori humusno prst. Tla so vlažna in zračna, biološko zelo aktivna, mnogo je drobne favne, posebno deževnikov, korenine gosto pre-
predajo vse horizonte. Podajamo primer takega profila.

- Profil št. 1 Jurjeva dolina, odd.XII, Skodelnik, nadmorska višina
1.200 m oblast vrh, W-ekspozicija nagubana, strmina 1:6 - javorovo-bukov redki prebi-
ralni gozd 0.6 pokrovnosti-sledovi oglejevanja. Zelo bujna visoka zeliščna podrast.
- A₀₀ hor. 0-3 cm, listje javora in bukve, v spodnjem delu že mnogo koreninic.
- H " 3-7 cm, zelo temnorjav (IOYR 2/2 vl.) močne nepravilne grudice 1-5 mm,
mul-humus, rahlo drobljiv. Goste korenine, pH = 5.25.
- A₁ " 7-25 cm, grudice 1-3 mm, humus pomešan z mineralno zemljo, debeli apnenčasti
kamni zavzemajo 1/3 prostornine. pH = 5.5.
- A₁₂ " 25-50 cm, malo bolj stisnjen, kompaknejši humus, grudice 5-8 mm, skeletnost na-
rašča na 3/4. pH = 6.

Analitski podatki:

Horizont	pH	γ_1	Humus %	Žarozguba	N
H	5.6	24	12.2	49.15	1.05
A ₁	6.0	21	12.4	40.91	
A ₁₂	6.9	4	7.43	26.2	

VI. Talna enota: humusno karbonatna tla.

Ta enota je lokalno zelo omejena, pojavlja se v razburkanem, strmem reliefu na višinah, na skalnatih balvanih neposredno na skali. V žepih med skalami leže ta tla včasih tudi na rujavem glinastem nestopljivem ostanku. Tla so organogene-
ga porekla in tvorijo zelo neenakomerno debelo odejo črne organske materije. Tipična zarast je Abieti-Piceetum. Drevesa s svojimi koreninami gosto prepletajo organsko talno odejo, z debelimi koreninami pa ob skalah segajo zelo globoko v mineralno pod-
logo. Tako si moremo razlagati relativno zelo dobro rast jelke in smreke na skalnatih balvanih. Ta talna oblika se srečuje na opisanih pogojih na vsem snežniškem področju.

Podajamo primer takih tal z Okrogline, odd. 17 o nadm.višina 1.330 m.

- A_{00} hor. 0-7 cm, bukovo listje in iglice postopno vedno bolj zgoščene, preraščene v *Vacc.myrtilus*, *Calamagrostis, varia*, *Valeriana tripteris* in *Homogyne silv.* difuzno prehaja v
- A_0 " 7-10 cm, plastovit, mešanica rastlinskih ostankov s humusom svetlejše rjave barve, kosmičastih grudic, neenake velikosti. pH = 5. Brez ostre meje prehaja v
- H_1 " 10-20 cm, bolj temen, bolj raskrojen humus z vedno bolj gosto koreninako mrežo.
- H_2 " > 20 cm, črna kompaktna grudice, zelo močno prepleten z drevesnimi koreninami, tako da tvori nepretrgljivo talno odejo. pH horizonta H_1 in H_2 = 5.5, toda v nekaterih legah, posebno tam kjer ni bukve se giblje pH teh organskih horizontov okoli = 4.0.

VII. Talna enota : podzoljena travniška.

Pašne jase se nahajajo na dnu dolin, vrtač in kotlin. Napolnjene so z netopnim ostankom po karbonatih, na enak način kot je bilo opisano za I. in II. talno enoto. Skalnata podlaga je zelo neravna in razčedena. Zato je globina ilovnato glinaste zemlje zelo različna. Na plitvih mestih je manj kislja (od pH = 5-6). Po nastanku in gradnji mineralnega profila odgovarja II. talni enoti. Globlji deluvialni nanosi v teh ozirih odgovarjajo I. talni enoti, tudi njihova reakcija je nižja (pH = 4 do 5). Obe varianti nastopata mozaično mešano, marsikje prihajajo celo skale na površje. Vendar pa globoki profili prevladujejo, tako da jih kot celoto smemo uvrstiti v podzoljena tla. Od analognega tipa pod gozdom (I talna enota) se razlikujejo po organskem profilu.

Primer podzolnih tal na jasih nam nudi profil št. 22 Jurjeva dolina odd. XXI pod lovsko kočjo ("Hiša").

Relief: Zaprta, podolžna kotlina nagnjena k jugu. Mali vrtačasti li-jaki v najnižjem delu. Mezorelief miren na gosto posejan z mravljinici, se ne kosi, služi kot pašna jasa za divjad. Vegetacija: na plitvih mestih *Mesobrometum* na globokih: *Nardetum strictae*. Nadmorska višina 1.060 m.

A_{00} hor. 0-2 cm,

A_0 " 2-3 cm, porozna, mehka organska snov, kosmičasta pH = 5.

A_1 " 3-7 cm, temno rumenkasto rjava, il.glina, drobne nepravilne grudice, malo int.organ.snovi, malo kvarčevih drobocev premera 2-10 mm, zelo gosta mreža korenin, pH = 4.25, mnogo drobnih deževnikov.

A₂ hor. 7 - 30 cm, temnorjav (7.5 YR 4/4 vi.) il.gl. grudice oblaste 1 mm, tendenca tvorbe makro agregatov, drobljiv, malo korenin, ki enakomerno prenehavajo. pH = 4.75.

B₁ " 30-50 cm, nastajanje poliedrične makro-strukture.

B₂ " 50 cm, karbonatni skelet, glina, stienjen zelo vlažen. pH = 5.4.

Primer manj kisljih tal tudi profil št. 4 Jurjeva dolina III. odd.

(Bele Šibe) 900 m nadm. višine, široka kraška kotanja, miren mikrorelief, Mesobrometum, mestoma *Nardus stricta* in acidofilni elementi. Travnik se kosi, del je opuščena njiva.

A₀₀ hor. 0-1 cm.

A₁ " 1-6 cm, rdečkasto rjav, grud. 1/4 do 2 mm, goste rušnate korenine, ilovica, organska snovi zelo malo.

A₁₂ " 6-20 cm, ilovica, grudice večje, brez humusa, apnenčasti kamni do 5 cm premera 10 %. pH = 5.5.

[B " 20-45 cm, il. glina, poliedr. strukture, struktura zelo trdna, do 8 mm, drobljiv, kamenje narašča do 75 % prostornine.

Zakoreninjenje je rušnato, površinsko, globokih korenin je malo, zelo malo sledov talne favne.

II. ODNOSI TLA: RASTLINSKA ZDRUŽBA V REVIRJU JURJEVA DOLINA.

V poročilu o raziskavi tal na Snežniku v letu 1957 so bila opisana razmerja tal in rastlinskih združb v revirjih Mašun in Gomance. Popreje so bila obdelana ta sorazmerja tudi za revir Leskova dolina. (M. Kodrič: Pedološka raziskovanja. V publikaciji: Prebiralni gozdovi na Snežniku). Splošni tlotvorni pogoji se na vsem snežniškem gozdnem področju medsebojno ne razlikujejo. Opisani so bili v zgoraj citiranih delih, zato jih tu ne ponavljamo. Tole poročilo je smatrati le kot nadaljevanje in dopolnilo poročila o raziskavah v letu 1957. Na enak način so bila pregledana tla pod različnimi rastlinskimi združbami ter opisani značilni profili. Opisana so bila tla pod sledečimi združbami:

1. Abieti - Fagetum elymetosum.
2. Abieti - Fagetum omphaledetosum.
3. Abieti - Fagetum majanthemelosum.
4. Abieti - Fagetum homogynetosum.

5. Abieti - Fagetum mercurialetosum.

6. Abieti - Piceetum.

V naslednjih listih so opisana tla pod zgoraj naštetimi združbami. Nekatero so bile že opisane podrobneje v lanskem poročilu za Mašun. Zato tiste pojave, ki se ujemajo podajamo le na kratko samo v potrditev. Tla pod nekaterimi združbami niso mogla v letu 1958 biti zadosti proučena, vendar podajamo tu o njih nekaj podatkov, kot prispevek k nadaljni dokumentaciji.

1. ABIETI - FAGETUM MAJANTHEMETOSUM.

Pregledani primer ne predstavlja združbe v čistem sestaju, ampak na njenem prehodu v Abieti - Fagetum majanthemetosum.

Lokacija: Ob revirni meji med Mašunom in Jurjevo dolino (odd. 17) nadm. višina 1.100 m, ekspozicija S 5%-ni nagib mlad bukov-jelov prebiralni gozd, 0.7 pokrovnosti, jelka zelo izsekana, tla pokrita z bukovim listjem, nekoliko Vacc.myrtillus. Klasifikacija tal: rjava, kisle.

Profil:

A₀₀ hor. 0-1 cm.

AH " 1-3 cm, rahlo prekoreninjen, fino humozen, pH = 5, precej oster prehod v

A₁ " 3-33 cm, svižnato ilovnat, temnorjav (7.5 YR 4/4 vl.), z nepravilnimi grudicami 1-2 mm, brez humusa, rahel, mnogo deževnikov, pH = 5.

[B] " 33-80 cm, glinasta ilovica, agregati 1-2 mm trdi, nekoliko zgoščen, mnogo rogov deževnika, korenin mnogo do 40 cm nato manj, pH = 5.

C " > 80 cm, ilovnat, rahel.

Opis površinskega značaja rastišča in opis profila se ujema z ugotovitvami, ki smo jih za ta gozdni tip našli na Mašunu. Razlika je le v kisli reakciji. Ta pa je po vsej verjetnosti vzrok, da se tu začenja uveljavljati bolj acidofilna asociacija Abieti - Fagetum majanthemetosum.

2. ABIETI-FAGETUM OMPHALODETOSUM.

Tla pod to združbo so bila raziskana v Jurjevi dolini v III, XXI in XXII odd. Združba se tu nahaja večji del na odsojnih ekspozicijah blagih ali vsaj ne ekstremnih nagibih, na nadmorskih višinah okrog 1000 m. Združba se nahaja na tleh, ki so opisana v I delu tega poročila kot I in II talna enota, torej na podzoljenih rjavih tleh in na rjavih kisljih (na karbonatu). Po konfiguraciji in legi rastišč se ujemajo s tem kar je bilo ugotovljeno tudi za Leskovo dolino, Mašun in Gomance. Ravno tako se ujemajo tudi profili. Reakcija rastišč v Jurjevi dolini je nekoliko bolj kislja.

Značilnih profilov tu ne podajamo, ker so opisani spredaj (I in II talna enota Jurjeve doline). Glej tudi opis v poročilu za leto 1957.

3. ABIETI-FAGETUM MAJANTHEMETOSUM.

To združbo smo prvič srečali v Jurjevi dolini. Nahaja se na istih talnih enotah kot Abieti-Fagetum omphalodetosum. Kljub zelo podrobnemu raziskovanju rastišča in profilov nismo mogli ugotoviti razlik v tleh med obema združbama. Zato velja za tla pod Abieti-Fagetum majantemetosum vse kar je bilo rečeno za prejšnjo združbo.

4. ABIETI-FAGETUM HOMOGYNETOSUM.

Pregled tal v rastiščih pod to združbo, v Jurjevi dolini je samo potrdil to, kar smo o njenih talnih pogojih spoznali že na drugih predelih Snežnika v isti nadmorski višini. So to tla z globokim kislim humusnim horizontom med kamenjem ali skalami. B horizont tvorijo večinoma le male žile med skalami in kamenjem, njegova reakcija pa je mnogo manj kislja. Rastišča so v splošnem vlažna in pokrita na mnogih mestih s strnjeno odejo mahu. Na bolj suhih mestih je mahu manj, humusni horizont bolj plitev in prašnast.

Tu podajamo bolj vlažen primer takih tal. Lokacija: Jurjeva dolina odd. XXI. Nemiren svet, med Malo vrtačo in globoko kraško jamo, balvani kamni in debel grušč. Nadmorska višina 1090 m, nagiv 1:2, severna ekspozicija, debela odeja mahu-gozd smreke, jelke in bukve, prebiralen šoda bolj star, pokr. 0,6.

- A₀₀ hor. 0-3 cm.
A₀ " 3-5 cm, rastlinski ostanki enakomerno prehajajo v
AH " 5-9 cm, fini humus, fina nepravilna struktura, mehak, zelo močna koreninska mreža se začneja že v A₀ in sega v
A₁ " 9-34 cm, zelo temnorjav (IOYR 2/2 vl) glinasta ilovica, mehak.
A₁₂ " 34-75 cm, temnorudečkasto rjav, bolj mineralen, drobljiv.
B " > 75 cm, temnorjav manj humusa, polig. grudice do 5 mm.

Ves profil zelo skeleten (3/4 do 4/5 prostornina zavzema debelo kamenje. Mnogo deževnikov, izredno debelih in dolgih!

V pedološkem opisu in karti Jurjeve doline so ta tla opisana kot IV. talna enota pod imenom "rendzina I".

5. ABIETI-FAGETUM MERCURIALETOSUM.

Ravno tako za to združbo se vjemajo talni podatki z onimi, ki so bili ugotovljeni na ostalih snežniških področjih. Tla predstavljajo talno enoto 4 in opisa Jurjeve doline, pod oznake v legendi "rendzina I". Je to njena oblika na prisojnih pobočjih in strminah z nekoliko plitvejšim A₀₀ in AH horizontom.

6. ABIETI - PICEETUM.

Tudi za to združbo je talni opis podan v I. delu to je pri opisu tal Jurjeve doline i.s.kot VI. talna enota pod označbo "Humusno karbonatna tla". Zaradi tega opisa tu ne ponavljamo.

ANALITSKI PODATKI

Profil	Horizont	pH	Y ₁	Humus %	C %	Žarozg.	N	C/N
4	A ₁	5.4		0.98	0.57		0.196	2.9
	A _H			16.60	10.6	64.96	0.497	21
5	20 cm	4.3	32	3.75	2.18	16.38	0.084	26
	45 "	4.6	20	3.00	1.74		0.070	25
6	A ₁	4.6	17	4.5	2.61		0.212	12
	B	4.7	21	2.17	1.26		0.112	11
7	A ₁			14.7	9.21	28.2	0.581	16
	A ₁₂	4.2	36	4.92	2.85		0.098	29
	B ₁	4.3	34	3.78	2.19		0.098	22
	B ₂	4.7	26	2.67	1.55		0.112	14
	B ₃	4.9	26	2.22	1.28		0.126	10
12	A _H	5.6	24	14.2	8.25	49.15	0.050	81
	A ₁	6.0	21	12.4	7.3	40.9		
	A ₁₂	6.9	4	7.43	4.3	26.2		
13	A _H			9.75	5.65	53.4	1.300	43
	A ₁	6.9		14.2	8.2	46.64	0.688	12
	A ₁₃			12.8	7.4	32.27		
14	o			14.0	8.11	50.52		
kv	d	7.2	2	13.5	7.8			
15	A	6.0		15.7	9.1	47.26	0.515	18
	B ₁	7.2	2	4.96	2.87	15.95	0.210	14
18	A ₁	4.8	26					
Kv	B ₁	4.6	26					
	B ₂	4.9	12	2.48	1.44			

ANALITSKI PODATKI

Profil	Horizont	pH	X ₁	Humus %	c %	žarčizg.	N	N/O	CaCO ₃
	A ₁₂	4.6		5.76	3.33	15.25			
21	B ₁	4.7	20	3.93	2.28				
	B ₂	4.8	19	1.28	0.74				
=====									
22	A ₁	4.5	29	6.75	3.9	15.7			
=====									
26	A ₁	6.8	4	10.2	5.9	27.27			6.62 %
=====									
	A ₁	7.1	3	9.68	5.6	17.71			49.10 %
32	A ₁ 15-25	6.8		13.9	8.05	30.86			0.72 %
	A ₁₂	7.1	4	5.5	3.18				1.70 %
	AC	7.0	2						

Dr.ing. V. Tregubov

Zupančič Mitja

Ljubljana

GLAVNI GOZDNI TIPI V REVIRJU JURJEVA DOLINA

V tem revirju so gozdni tipi, kateri zaraščajo predele severnega pobočja Snežnika. Torej so enaki tipom, ki se nahajajo v revirju Leskova dolina, kateri pa so bili zelo natančno opisani v monografiji dr. ing. V. Tregubova z naslovom " Prebiralni gozdovi na Snežniku ". V tem elaboratu bomo prav na kratko navedli značilnosti teh gozdnih tipov, ki jih srečamo v revirju Jurjeva dolina. Elaborat bomo le še izpopolnili z gozdnimi tipi, ki niso bili opisani v prej omenjeni monografiji in so gospodarsko važni.

Jurjeva dolina je soseda revirjev Mašun, Leskova dolina, Snežnik I in II ter Javornika. In sicer na severo - vzhodni meji z Mašunom in Leskovo dolino, na vzhodu s Snežnikom in na jugozahodu z Javornikom. Ta revir ne obsega nobenih subalpskih področij in tako tu niso zastopani nobeni subalpski gozdni tipi, oziroma gozdovi. Ako hočemo zaporedoma opisati gozdne tipe, potem bi vzeli profil, kateri bi zavzemal vse gozdne tipe. Najbolje če vzamemo profil od severa proti jugu, nekako proti najvišjemu vrhu Jurjeve doline, Dedni gori (1294 m).

1) Na vrhovih, oziroma na dolgih grebenih, kakor v vseh jarkih in žlebovih, kjer so vlažna tla in razmiroma globoka, običajna rendzina, se nahaja gozdni tip:

ORVALO - ACERETUM (G. Tomažič 1958). To je gozd javorja, jesena, bresta, jelke in bukve z mnogimi steblikami v zeliščnem sloju. Značilni floristični elementi tega gozdnega tipa so:

Sambucus niger	-	črni bezeg
Ribes grossularia	-	kosmulja
Lamium orvala	-	velikocvetna mrtva kopriva
Actaea spicata	-	črnoga
Myosotis silvatica	-	spominčica
Stellaria glochidisperma	-	ilirska zvezdica - kurja čreva

<i>Adoxa meschatellina</i>	-	Pišmica
<i>Festuca gigantea</i>	-	divje žito
<i>Stachys silvatica</i>	-	gozdni čišljak
<i>Geum urbanum</i>	-	blažič

Z dobrimi in odgovarjajočimi gozdnimi gojitvenimi ukrepi, bi se dal ta, sedaj redki gozd, izboljšati in bi lahko postal zelo produktiven. Saj so tla zelo vlažna in biološko zelo aktivna.

2) Na strmih, južnih, skalnatih pobočjih se razvije

ABIETI - FAGETUM MERCURIALETOSUM (Tregubov 1957), jelov - bukov gozd s golščas. Jelka, kakor tudi bukev je slabe rasti. Ta tip pokriva kar precejšen del revirja Jurjeva dolina. Kakor je razvidno iz podatkov, katere navaja dr. ing. V. Tregubov v monografiji ima ta gozdni tip prebiralno strukturo. (Str.43, odd. S. Mašun).

3) Največje površine v revirju Jurjeva dolina zavzema osnovni gozdni tip

ABIETI - FAGETUM OMPHALODETOSUM (Tregubov 1957) je ravno tako gozd nadstojne jelke in podstojne bukve ali celo brez nje z Omphalodes verna - pomladanska torilnica. Ta gozdni tip zavzema ravnice, ali bolj položne lege terena, ki ima zelo globoka tla. Sama tla so biološko zelo aktivna in je pomlajevanje jelke in drugih vrst zelo dobro. Natančno je opisan ta tip v monografiji dr. ing. V. Tregubov-a (Str. 35, tabela str.32 in 33).

4) Poleg zgoraj opisanega gozdnega tipa se na ravninah ali zelo blagih naklonih pojavlja gozdni tip:

ABIETI - FAGETUM MAJANTHEMETOSUM (Tregubov nova) .

Ta gozdni tip sestavljajo sledeče drevesne vrste: v največji meri je zastopana jelka, ki je po kvaliteti in polnolesnosti najbližja oni, ki se razvija v tipu A.F.-omphalodetosum, vendar ni tako močno zastopana. Tudi pomladek jelke je zastopan, toda ne v taki količini kakor v prej omenjeni asociaciji. Na drugem mestu je zastopana bukev in sicer tvori podstojne etažo, se pa nahaja tudi v gornji etaži. To se večinoma slaba bukova drevesa. Pomladka bukve skoraj ni. Značilno zato asociacija je, da se v gornji etaži pojavlja lepo razvita smreka in sicer večinoma v redkih skupinah, včasih pa tudi v večji meri. Zelo je zastopana kot grm in nekako tvori z bukvijsko podstojno etažo. Pomladek smreke je enako zastopan kot jelke.

Poleg navedenih drevesnih vrst so v veliki meri zastopani floristični elementi iz zveze Fagetalia. V manjši meri so v tej asociaciji zastopani floristični elementi iz zveze Vaccinio - Piceetalia, najbolj izmed teh je zastopana Vaccinium myrtillus - borovnica, ki je tudi obenem diferencialna vrsta za to asociacijo. Vendar ne moremo trditi, zaradi teh acidofilnih elementov, da ta gozd ne spada v tip Abieti - Fagetum. Saj so v veliki večji

meri zastopani floristični elementi Abieti - Fagetuma. Če pogledamo iz zornega kota dinamičnosti, torej če upoštevamo okolje in sedanje razvojno stanje, tega gozdnega tipa, potem je popolnoma pravilno, da je dr. ing. V. Tregubov opredelil ta gozdni tip k tipu Abieti - Fagetum dinaricum, ampak seveda kot posebno subasociacijo. Diferencialne vrste za to subasociacijo so sledeče:

Vaccinium myrtillus myrtillus	- borovnica
Anemone nemorosa	- podlesna vetrnica
Majanthemum bifolium	- dvolistna gozdna senčnica,

po kateri je dobila ta subasociacija svoje ime.

Pedološka analiza tal ni ugotovila nekih prav posebnih talnih pogojev. Jelka ima dobre pogoje, da se še močneje razbohoti, kakor tudi smreka. Stara bukova drevesa pa moramo posekati, ker nimajo kvalitetnega lesa. Vendar moramo paziti na zasenčenja tal. Gospodarsko je ta gozd enako pomemben, kakor njemu sorodnih A.F. omphalodetosum.

Poleg prilagamo za to subasociacijo tabelo dr. ing. V. Tregubova.

5) ABIETI - FAGETUM HOMOGYNETOSUM (Tregubov 1957), jelov - bukov gozd z gozdnim planinškom, zavzema severne, precej strme, kamnite lege v nadmorski višini 810 - 1 250 m. V revirju Jurjeva dolina zavzema nekaj manjših površin. Natančno je opisan v monografiji dr. ing. V. Tregubov " Prebiralni gozdovi na Snežniku " na strani 40 - 42, tabela 43.

6) Fragmentalno je zastopan še tip:

ABIETI - FAGETUM ELYMETOSUM (Tregubov 1957), bukov - jelov gozd z gozdnimi travami. Zavzema ekstremna področja obrnjena na jug. Opisan je v elaboratu za revir Mašun leta 1958 na strani 3.

7) Na suhih grebenih na severo zahodnih ekspozicijah, kjer je še kolikor - toliko globinskih tal, se nahaja gozdni tip:

ACERETO - FAGETUM gozd javorja, bukve in jelke v revirju Jurjeva dolina je le fragmentarno razvit.

8) ABIETI - PICEETUM (Calamagrostiteto - Abietetum goodyeretosum) (Horvat) Jelov - smrekov gozd v nadmorski višini 800 - 1 100 m , na zelo strmih in kamenitih grebenih oziroma vrhovih. Te površine imajo strogo varovalni značaj. Obratovalni razred C. Ta nižinska asociacija je opisana v monografiji dr. ing. V. Tregubov-a na strani 51, tabela na strani 52 - 54.

9) PICEETUM - SUBALPINUM (Horvat)

Smrekov gozd v mrazišču. Pri nas v revirju Jurjeva dolina je fragmentarno razvit. Opis tega je v monografiji " Prebiralni gozdovi na Snežniku " dr. ing. V. Tregubov-a na strani 51, 55 in 56.

Tako smo vam skušali podati vrstni red vseh gozdnih združb, ki se dotika vseh gozdno gojitvenih in drugih problemov, ki nastajajo in so aktualni v revirju Jurjeva dolina.

	<i>Festuca silvatica</i>			+	+	1.2	2.2	1.1		+	+	1.2	8
	<i>Viola silvestris</i>		+	+		+	+	+	+	+		+	8
	<i>Asperula oderata</i>	+	+	+			1.1	+			+	+	7
	<i>Paris quadrifolia</i>	+		+		+	+	+		+		+	7
	<i>Mercurialis perennis</i>				1.2		+			1.2	1.2	+	5
	<i>Carex silvatica</i>	1.1		1.1	+			1.1		+			5
	<i>Sanicula europaea</i>		+		+		+	+		+			5
	<i>Polystyrychum lobatum</i>			+		+			+			+	4
	<i>Cyclamen europaeum</i>			+	+				+	+			4
	<i>Geranium nudosum</i>									1.1	2.2	+	3
	<i>Carex digitata</i>		+		1.2					+			3
	<i>Elymus europaeus</i>	+	+	1.1									3
	<i>Symphytum tuberosum</i>	+	1.1										2
	<i>Carex pilosa</i>										+	1.3	2
	<i>Epilobium montanum</i>		+		+								2
	<i>Vicia oroboides</i>									+	+		2
	ZNAČ.VRSTE ZA ZVEZO VACC.-PICETALIA												
II	<i>Lonicera nigra</i>	+	+	1.1	+	1.1	1.1	+	+	+	1.1		10
	<i>Rosa pendulina</i>	+			+	+	+	+	+	+	1.1	+	9
III	<i>Hieracium murorum</i>				+	+			+		+	2.2	5
IV	<i>Hypnum loreum</i>	+		+			+	+					4
III	<i>Pirula secunda</i>				+	+	+						3
	<i>Aspidium dilatatum</i>		+					+				+	3
	SPREMLJEVALKE												
II	<i>Sorbus aucuparia</i>	+	+	1.1	+	1.1	+	1.2	+	1.1	+	1.1	11
	<i>Daphne mesereum</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	11
	<i>Lonicera alpigena</i>	+	+			+	+	+			1.1	+	8
	<i>Corylus avellana</i>						+	+	+	+	2.3	+	6
	<i>Rubus fruticosus</i>	+	+	+			+	+				+	6
	<i>Rubus idaeus</i>				+		+	+		+		+	5
	<i>Sorbus aria</i>							+	+		+		3
III	<i>Fragaria vesca</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	11
	<i>Oxalis acetosella</i>	1.2	1.2	+	1.2	1.2	1.2	1.2		1.2	+	1.2	10
	<i>Gentiana asclepiadea</i>	1.1	+				+	+	+	+	+	+	8
	<i>Polygonatum verticillatum</i>	1.1		+				+	+	+	+	+	7
	<i>Euphorbia carniolica</i>	+	+	1.1				+		+		+	6
	<i>Senecio fuchsii</i>	+	+	+		+	+				+		6
	<i>Athyrium filix femina</i>	+	+	+	+							+	5
	<i>Aspidium filix mas</i>	+		+		+		+	+				5
	<i>Veratrum labelianum</i>		+	+			+	+		+			5
	<i>Platanthera bifolia</i>				+		+	+	+				4
	<i>Veronica officinalis</i>	+			+								2
	<i>Myosotis silvatica</i>		+						+				2
	<i>Knautica silvatica</i>									+		+	2
	<i>Veronica montana</i>									+		+	2

Enkrat zastopane vrste v družbi A. - F. majanthesetosum so še :

<i>Hemagone silvestris</i>	+	1
<i>Luzula silvatica</i>	+	1
<i>Rhamnus fallax</i>	+	1
<i>Prunus avium</i>	+	1
<i>Ranunculus platanifolius</i>	+	1
<i>Asplenium viridī</i>	+	1
<i>Carex alba</i>	+	1
<i>Petasites albus</i>	+	1
<i>Cirsium erisithales</i>	+	1
<i>Valeriana tripteris</i>	+	1
<i>Moehringia muscosa</i>	+	1
<i>Doronicum austriacum</i>	+	1
<i>Solidago virga - aurea</i>	+	1
<i>Heracleum sphondilium</i>	+	1
<i>Dicranum majus</i>	+	1
<i>Plagiothecium undulatum</i>	+	1
<i>Cladonia rangiferina</i>	+	1

Ing. dr. Vlado Tregubov

Ljubljana

RAZISKOVALNE PLOSKVE

Ko smo l. 1950 - 51 preučevali in kartirali glavne gozdne tipe v revirjih Leskova dolina in delno na Mašunu je bil tudi v karti zajet en del Jurjeve doline, ki je prav za prav geografsko bolj približeval področju Leskova dolina, saj tudi ta del gravitira proti tej dolini. To je oddelek 26 c. Ravno v tem oddelku je zelo lepo razvit gozdni tip Calamagrostiteto - Abietum (Abieti-Piceetum) (Horvat) in zaradi tega smo tedaj tam izbrali raziskovalno ploskev števil. 102 ker je tam ta tip obsegal zadostno površino.

Podatke o tej raziskovalni ploskvi se nahajajo v publikaciji Instituta za gozdno in lesno gospodarstvo " Prebiralni gozdovi na Snežniku " Ljubljana 1957 str. 126 - 127, 148 - 149.

Ploskev 102 smo izbrali v tipičnem zrelem jelovem sestoj, na precej enotnem kamnitem južnem pobočju v nadm. višini 1 080 m s strukturo enomernega gozda (vidi tab. 40, sl. 46 in 47). Lesna zaloga znaša 407 m³/ha. Odstotek bukve je zelo majhen. Med iglavci je velik odstotek nezastrtih dreves nižjih debelinskih stopenj (10 - 20 cm). V primerjavi z drugimi gozdnimi tipi so te višine najmanjše. Prav tako je najslabše čiščenje vej in so krošnje razmiroma nizke. Prehodne dobe za jelko so med vsemi raziskovalnimi ploskvami najdaljše. Kljub temu je letni prirastek sestoja na ploskvi zaradi njegove enomerne strukture dobre zarasti in primernih drevesnih dimenzij visok - 8,34 m³/ha.

Gozdni tip v katerem je izbrana poizkusna ploskev razmiroma slabo zastopan v revirju Jurjeva dolina. To je skoraj čist jelov gost. Se razvija po vrhovih in na toplih, strmih legah (nadm. viš. 800 - 1 150 m), uspeva na kamnitih skalnatih s humusom pokritih tleh. Kljub temu, da pokriva le majhne površine, je gospodarski pomen velik, ker varuje skalne vrhove in strma pobočja pred ispiranjem humoznega sloja oziroma pred ogolitvijo ter čuva nižje ležeše produktivne gozdove, torej je varovalnega značaja. Leta 1956 je

Poizkusna ploskev lo2 v Jurjevi dolini odsek 27 22
ABIETI - PICEETUM GOODYERETOSUM

bila izvedena ponovna meritev drevja na ploskvi lo2. Lesna zaloga je tedaj znašala 408 m³/ha od tega iglavcev 372 m³ in listavcev 35 m³/ha. Z kontrolno metodo ugotovljeni letni prirastek je znašal 6,9 m³/ha, ki pa je nekaj nižji od prirastka merjenega prvič 1. 1951. Prvo računanje prirastka je bilo na osnovi vrtanj in merenj prehodnih dob ter je mogoče zaradi tega dalo malo višjo številko. Drugo merjenje je vsekakor točneje in realneje.

V odd. 3, malo severneje od lovske kočice. Jurjeva dolina je bila izbrana raziskovalna ploskev v enodobnem jelovem sestoj. Žal zaradi pomanjkanja sredstev in bila obdelana. Mnenja smo, da bi ta ploskev vsekakor morali v bodočem urediti, ker je to posebnost tega revirja in je važno ugotoviti kako se razvija ta jelov sestoj ter ga primerjati z drugimi podobnimi sestoji v drugih revirjih.

VI. TABELARNI PREGLED
GOZDNIH TIPOV V JURJEVI DOLINI

Zap. št. / št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izgled zbirne / fiziološki aspekt	Vrsta in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Usmeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	bioti-Fagetum dinaricum omphalodotum (Tregubov 1957) Gozd jelke in buke s pomladansko turilnico		Razgibano kraško področje od 700-1200m. Položna podbočja. Podnebje vlažno. Toren odprt močnim atmosferskim strujam, prosoj jake padavine 2000-2200 mm letno, dobro rasporejene tokom vsega leta. Ta gozdni tip je osnovni tip naravnih gozdov in zastvarja močan vegetacijski pas na Notranjskem in Dolenjskem gorskem področju.	Triadni apnenec ali kredni dolomit. Tla so zrela, globoka, stabilna, bogata, rahla, vendar prosoj kamnita do 30%. Lokalni tip rjavih karbonatnih tla, ki ima dobro razkrojen humosni sloj z značilnim močno prekoreninjenim ilotnatim ali pešeno glinastim horizontom B. Tla so nevtralna ali alaba kisa pH 5-7. Površinsko mozaične oblike.	Značilne vrste: Abies alba-jelka, Rhamnus fallax-kranjska krčlika, Arceuthobium-ostorica, Cardamine trifolia-trojanica, Dentaria enneaphyllos-devotolistna konopnica, Galamitha grandiflora-volesvetni Petra. Diferencialne vrste so: Omphalodes verna-pomladanska turilnica in Daphne laureola-lavorolistni volšin. Ta gozdni tip je osnovni ozir. gl. tip asociacije A. - F. dinaricum. Elementi bukovih gozdov / Fagetalia / so močno zastopani, dočim so elementi iglastih gozdov / Vaccinio-plaetalia / nepomembni in redki, vendar so navzoči.	Močan gost močvirski gozd jelke in buke, ki je jelka normalno uspeva v višji sloji. V takem gozdu je bukev podjenski, toda se jelka močno razbohoti. Turilnica je bogata in v poletnem času močno raste. Mahovi sloj je razmahoma reven.	Močvirski območje je pretežno jelka normalno uspeva v višji sloji. V takem gozdu je bukev podjenski, toda se jelka močno razbohoti. Turilnica je bogata in v poletnem času močno raste. Mahovi sloj je razmahoma reven.	Klimaks-naravni klimakogeni gozdni tip v katerem so razne variante. Na zgornji višinski meji se pojavlja smreka, na spodnji leska. Močne sečnje so v prid bukovega mlajša, ki se pri tem razbohoti. Pomladanje jelke je zelo kočljivo zaradi močne konkurence bukovega mlajša, v nižjih legah pa se zaradi leske. Jase so v prvih letih zaraščajo z: Atropa Belladonna-volnja črnja, Eupatorium cannabinum-konjska griva, Senecio fuchsii-fuchov grint.	Gl. vrsti sta jelka in bukev, ki sta konkurenčni. Jelka ima dobro rast, doseže veliko dimenzijo in starost do pri promoru 60-70 cm, ima zelo visok prirastek. Mlada bukev dobro prirača, toda pri srednji dimenzijah prirastek pada.	8-12 -16 3	350-450	Gospodarsko najvrednejši produktivni gozd. Jelka je najdonosnejša vrsta, ker producira količinsko mnogo lesa, toda zaradi hitre rasti je srednje kakovosti. Bukov les je slab, ker ima rdeče sroce. Snigloba pride preko bokovih vej, ki jih je polomil sneg.	Pospoševati jelko, strometi za prebiralno strukturo. Ker jelka dobro prirača, uvedi kratko obhodnico 7-10 let. Puščati jelko do 60 cm premera. Bukov naj se pri 35 cm smatra za zrelo.	Prebiralna sečnja po strogo gojitvenih načelih. Prilagoditi jo torej in se toju. Strometi za vertikalnim oklopom, izvajati zmerno sečnjo z intenzivno 15-20 letno. Nekateri istočasno iglavce in listavce. Odkazovanje naj se ravna po strukturi sestaja, lesni zalogi in podmladka. Ko se bukov podmladek močno razbohoti, ga moramo izsekavati v korist jelke in preiti na skupinsko strukturo.	Jase nastale zaradi premočnih sečenj in so zaplevaljene kakor druge doljave. Je treba umetno pogozditi. Na odprtih močvirskih saditi smreko pod zaščito grmovja ali drevja, pa tudi javor ali jelko.

Zap. št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTILNE		Značilna rastlinska kombinacija	Izgled zrnca / fiziološki aspekt	Oblika in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m3/ha	Gospodarski pomen	Umeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogostovanje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

2	Abieti-Fagetum Pinaricum majar- thomtosum /Fragatov-/mova/ Gozd jelke in bu- kve s dvoлистов gozdno senčnico.		Isto kakor 1! Bam da se nahaja v zaravninah.	Isto kakor 1!	Značilne vrste iste kakor pod 1. V drevesnem sloju zastopana še Picea ek- spalsa - smreka. Diferencialne vrste: Vaccinium myrtillus - borovnica, Anemone nemorosa - podlosna veternica, Majatljoman bifolium - dvoлистовna gozdna senčnica. Zastopane so še vrste za zvezo Fagetalia. V večji meri so zastopane tudi značilne vrste za zvezo Vaccinio - Piceetalia od prej opisane osnovne subasociacije.	V zg. sloju pretežno st- toji imajo na jelova d- sa s primer- bukve in sm- bukve tvor- di tu v glav- pedalojne et je. S premo- sečnje jelk- se bukov zol- hitre razboh- Ormovni slo- v največji zastopa buke male manj je zastopane je in smreke. Po- stojno rastl- stvo je bog- v največji m- je zastopani Vaccinium my- tillus - bor- nica.	Gl. vrste so jelka, smreka in bukev, ki med seboj tekmu- jejo. Jelka kakor smreka imata dobro rast, dosežeta is- sevanja tal, katera- pa ni opaziti v talni- profilu. Pomlajevanje jelke in smreke bolj- kakor v osnovnem tipu.	Gl. vrste so jelka, smreka in bukev, ki med seboj tekmu- jejo. Jelka kakor smreka imata dobro rast, dosežeta is- sevanja tal, katera- pa ni opaziti v talni- profilu. Pomlajevanje jelke in smreke bolj- kakor v osnovnem tipu.							To je produktivni gozd. Jelka in smreka sta naj- donosnejši vrsti zaradi kvantitete, vendar jelka ni kvalitetno naj- boljša. V revirju Jurjeva dolina ta gozdni tip ne obsega večjih go- zdnih površin in je zato gospodar- sko manj važen.	Pospoševati smreke in stro- meti, da se se- stoj čimprej prevede v pra- vilno prebiralno obliko.	Sekane tako, da vegojine sku- pinsko raznod- ni jelkov smre- kov gozd kot prehod v pre- biralnega po- nečela skupin- ske postopne sečnje. Jako- st sečnje mora- manjšati, sta- za bukova dre- vesa, ki so ne- potrebna, čim- prej odstranimo. Pri tem pa mo- rame paziti na pravilno za- senčenje tal.	Če nastane zaradi pre- močnih seč- nj, se zaplevlje- ne, kakor druga goljav- je treba a- metno pogos- titi prečvs- s smreke.
---	---	--	--	---------------	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Zap. št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izgled zbirne fiziološki aspekt	Oblika in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Umeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3	Abieti - Fagetum dinaricum homopynetosum / Tregubov 1957 / Gozd jelke in bukve z gozdnim planinskom.		Na severnih in precej strmih kamnitih pobočjih /gruča / nagiba 20 v višini 750-1250 m. Klima je podobna kakor pri opisu števil. 1.	Apnenec ali kredni dolomit pokriva približno 50% tal. Kraško področje. Tla so slabo razvita, rahla, temna in humozna. Zaradi erozije se ne morejo ustaliti in se bolj ali manj zakisana, /Ph 4,5 - 6,5 / z različno globokim rahlim temnim humusnim profilom, ki leži navadno neposredno na trdni apnenčasti podlagi.	Značilne vrste iste kakor pri opisu števil. 1. Diferencialne vrste za to subasociacijo so: Homogyne silvestris - gozdni planinšek, Valeriana tripteris - tripertati baldrian, Veronica urticaefolia - koprivolistni jetičnik in praproti: Polystichum lopatum - Asplenium viridi in Asplenium trichomanes. Te vrste nakazujejo določeno vlažnost tal. Poleg teh vrst so prisotne tudi nekaj manj izrazite vrste kisljih smrekovih gozdov, kar kaže na določeno zakisevanje tal in na sorodnost z iglastimi gozdovi. Tipa Abieti - piceetum, ki rastejo še na bolj skalnatih rastiščih.	Mešan gozd jelke in bukve, kjer jelka tvori večino s posameznimi smrekami. Jelka je podstojna, vendar lahko postane tudi nadmočna. zelo strneno drevesnemu, je zelo svet zelo mahovi so v glavnem na lah.	Prebiralna oblika tega gozda je precej pravilna, vendar se pri črkih sečnjah glavov bukev je konkurenčno močna. Oblika 60-70% smreka 10-20% bukev 20-30%	Paraklimaks zaradi strmega torena in erozije. Pomlajevanje jelke in lažje kot pod opisi 1 in 2. Vendar je bukev še vedno zelo vitalna, a slabe kvalitete. Razvojno izhaja ta gozdni tip iz osnovnega tipa v smeri proti Abieti Piceetum. Bukov mlaj je zelo vitalen, vendar ima smrekov in jelov mlaj tudi dobre pogoje.	Jelka se dobro razvija, vendar nekoliko slabše kot v št. 1. Bukov ima hitro rast zlasti v mladosti, toda starejša drevesa so večinoma defektna.	6 - 8 2%	300-350	Isto kot pod št. 1, vendar zaradi slabšega dorastka je donos manjši.	Podobna kot pri št. 1. Sojstveno prebiranje. Držati bukev v postojnem sestoju, ne dajati možnosti, da se razbohoti. Obhodnica naj bi bila na 10 let. Gojiti jelko od 50 - 55 cm.	Prebiralna sečnja po strogo gojitvenih načelih. Ne odpirati preveč sestojov zaradi bukev in tudi zaradi nevarnosti poslabšanja tal. /Erozije / - Intenziteta sečnje 17-20%.	Nastale je se pogostovati s smreko, jelko in javorjem.

Zap. št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izglede in fiziološki aspekt	Struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Usmeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografske in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
4	Abieti - Fagetum dinaricum mercuriale Tregubov 1957 / Gozd jelke in bukve s golšcem.		Na strmih kamnitih pobočjih od 300 - 1000 m. Na gib oca 20%. Klimatsko ista kot pri št. 1.	Apnenec in kredni dolomit. Značilno rastroseno kamenje, ki sili povsod na površje do 63%. Močno skoletna plitva kamnita, nepopolnoma razvita in ustaljena tla s plitvim AC profilom 5 - 15 cm debelino. Ph oca 6. Močno prokoreninjena tla.	Značilne sa A.-F. dinaricum so iste, kakor pri 1. Diferencialne vrste sa A.-F. dinaricum mercurialetozum so: "mercurialis perennis - tipični golšček, Sphagnum verrucosum - bradavičasta trdoleska, Cyclamen europaeum - kobarika, in skalnati mah Hypnum molluscum. V največji množini je zastopan golšček.	Gozd jelke bukve, kjer vesa niso visoka, zelena, sloj ni taškat, kot v opisanih sušicijah. den pa je natl mah, hriva skor vse rastroseno kamenje, ki na površino selo velike se golšce.	Paraklimax. Ker se zaradi erozijskih pojavov na strmih legah tla in vegetacija ne moreta dobro razvijati in doseči klimatske Drovezne vrste se dobro obnovljajo. Na večjih jaskah nastopa hitra degradacija. Zgornji humani sloj zgine in se pojavlja plav.	4 - 6	250 - 300	Donostnost tega gozda je razmeroma slaba, vendar je vzdrževanje tega gozda zaradi zavarovanja zole kamnitih strmih pobočjih zelo važna.	Vzdrževati ta neravni tip gozda zaradi nevarnosti poslabšanja tal. Potrebno je vzdrževati listavce / bukev in javor / oca / 15-20%. Pustiti jelke do 50 cm prsnega premera, obhodnica naj bo vsakih 10 let.	Prebiralna sečnja po strogo gojitvenih načelih s intenzivno 15.	Pogozdovanje zaploveljenj je na te rastiščih zelo težavno zaradi kamnitosti terena in vroče lege. Sačiti smreke, javor in bukev, samo kjer je bere prikladen.		

Zap. št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izglede in fiziološki aspekt	Vrsta in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Usmeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

5.	Abieti - <i>Fagetum dinaricum clymatocum</i> /Trogubov 1958./ Gozd jelke in bukve z jožponko.		Na zgornji kraški področju od 700-1200 m. Položna južno-pobočja, torej toplo ekspozicije. Gozdnje vlažno. Precej jake padavine, okoli 2000 mm letno, dobro razporejeno tokom vsega leta. Varen odprt atmosferski stanjanju, predvsem juž. vetrovom, med v zgodnjih jes. dobeh škoduje bukvi.	Triadni apnenec ali kredni dolomit. Tla so skoraj srola, oziroma srola. Srednje globoka, stabilna, precej kamnita / od 3-40 % /. Tip rjavih karbonatnih tal, ki ima dobro razporejen humosni sloj, s močno preborenanjenim ilovnatim ali peščenim glinastim horizontom B. Tla so nevtralna ali slabo kislina / Ph 5 - 7 /. Površinsko mešane oblike. V primerjavi z rastiščem osnovnega tipa, opisanega pod 1., so tu pogoji malo slabši zaradi bolj izrazite juž. lege in večje kamnitosti.	Značilne vrste iste kot pri št. 1., in to z razliko, da <i>Dentaria emacaphylos</i> manjka. Diferencialne vrste za to subasociacijo so: <i>Clymus europaeus</i> - jožmenovka, <i>Festuca silvatica</i> - gozdna bilnica, ki se običajno pojavlja v večjih šopih na jasad. Ta subasociacija je najbližja osnovni subasociaciji, vendar je revnejša. Elementi smrekovih gozdov so odsotni. Tudi mahov je zelo malo. Zelo pa je bogata na vrstah iz avosa <i>Agrotalia</i> .	Gost mešani gozd bukve in kjer so glavni sloji sestavljeni iz gostega sameznih rjmi jelk ali zelena rastiščasti / graminaj.	Ala tega gozda je npr. v obliki bi lahko odgovarjal klimatu, vendar predstavlja sedaj zaradi močnega vpliva človeka / močno sečnje / sekundarno obliko. Črne sečnje so bile v prid bukovega mlajša, ki se je razbohotil in ustvaril, v katerem sedaj sežane prevladuje bukev. Bukov je ta konkurenčno zelo močna, kar so rastiščni pogoji sanje dovoljni. Pri teh sečnjah je bilo opravljenih tudi precej večjih jas, ki so sedaj zarasle s bukovim mlajem. Vendar so nekatere rastline na teh jasad še ostale: <i>Senecio jacobaeifolius</i> , <i>Rapatorium cannabinum</i> , <i>Atropa belladonna</i> , <i>Gnaphalium silvaticum</i> , <i>Hypoxis montana</i> . Vprašanje pomlajevanja je jelke in njenega pospeševanja je precej težjivo nlasti v sodahjem stanju, ko imamo gozd bukov mlaj, večinoma panjevo. Jelke je treba pospeševati in gojiti.	Glavno drevesno vrste bukov in jelka imata dobro rast. Jelka doseže veliko dimenzije vendar v sodahjem stanju gozda bukov mlajša je treba pospeševati na račun bukve. Mlada bukev dobro prirašča, vendar daje les slabe kvalitete, kar ima velik procent rdečega avosa, kar je posledica polceljenosti, povzročene zaradi loada. Škiloba pride preko voj, ki jih je polomil zgodnji sneg. Pri srednjih dimenzijah prirastelj pada.	Produktiven gozd jelke bi bila najdenosnejša drevesna vrsta, kar kvantitativno kjer naj bi bilo proizvedena les, toda njeno pomlajevanje je težavno, zaradi močnega vpliva človeka. Obhodnica naj bo na lolet. Početi jelke do 60 cm prsnega premera. Bukov pa naj se še pri 35 cm smatra za zrelo.	Pospeševati jelke, strmeti za prebiralno strukturo gozda, kjer naj bi bilo več jelke v vseh slojih. Možno sekatil bukev. Obhodnica naj bo na lolet. Početi jelke do 60 cm prsnega premera. Bukov pa naj se še pri 35 cm smatra za zrelo.	Prebiralna sečnja po strogo gojitvenih načelih v smislu pospeševanja jelke. Sečnje je treba prilagoditi sestavi in tzerem. Jelov pomladek je precej redek, zato je treba odpirati vsake posamezne jelke in je nadalje gojiti. Puščati stare jelke kot semonjake. Kjer je enodoben bukov gozd, ga gojiti kot enodobnega s precej kratko obhodnjo. Bukove sečnje gojiti s bolj močnimi krošnjami / razprto / zaradi snegolomov in lažjega pomlajevanja jelk pod bukvami.	Jase pogozdovati z jelkami v gnezdih. Redke bukove sečnje je pogozdovati z jelkinimi sadikami.
----	---	--	--	--	---	---	---	--	---	--	--	--

Zap. št. / št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izglede odn. do fiziološki aspekt	Vrsta in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Letna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Usmeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	Orvalp-Aceretum Sypicum (G. Tomazič 1958) gost javorja		Najpogosteje nastopa v jarkih in žlebovih. V revirju Jurjeva dolona tudi na vlažnih pobočjih oziroma legah. Na Skodoniku in Dedni gori večje površine. Nahaja se nad m. višini 800-1100 m.	Apnenec. Precej plitva, nerazvita bogata tla. Kamnitost 20-40%. Organski Ač horizon, slabo kisel, organski mineralni Al tudi slabo kisel. Bolj podstopa Ač prehaja v nevtralni horizon Ač mal humusa ki se difuzno zgublja v mineralno podkago.	Diferencialne vrste so: Acer pseudoplasmas-ostrolistni javor, Ulmus scabra-gorski brest, Fraxinus exelsior-veliki jesen, Daphne laureola-lovorolistni vončič, zastopani so še floristični elementi, ki nakazujejo določeno vlažnost rastišča: Sambucus nigra-črni bezek, Ribes grossularia-kosmulja, Lamium orvala-velecvetna mrtva kopriva, Actaea spicata-črnoga, Hysotris sivataca-gozdna potočnica, Stella ria glochidiosperma-iliska zvezdica, Adora moschatelina-pišnica, Festuca gigantea-orjaška bilnica, Stachys silvatica-gozdni čašljak, Geum urbanum-blažiš, Galopsis speziosa-pisani zobrat, Cardamina inpatiens-penuša nedotika, Ahyrium felix femina- navadna podborka, Aspidium felix mas-prava glistovnica.	Mešani gozdovorja, bukva-jesena, v samem stanju nek gozd.	Skupinski pre-ralni gozd.	Naravni gozd, ki odgovarja rastišču.	Javor dobro raste, tudi brest in jesen. Iglavcev je manj a tudi dobro rastejo.			Dober produktiven gozd, kjer lahko gojimo plemenite listavce, ka- kor javor, brest in jesen, tudi jelka dobro uspeva. Včasih imamo samo majhne površine, ki nimajo velikega gospodarskega pomena.	Gojenje plemenitih listavcev-potom skupinske oplojne sečnje, Varovati jelko.	Skupinska oplojna sečnja Pospesevanje plemenitih listavcev.	Fraznine pogozdovate z javorjem jesenom in jelko.

Zap. št.	Naziv gozdnega tipa	Površina	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija	Izgled združbe fiziološki aspekt	Velikost in struktura	Geneza razvoj in obnova	Rast drevja	Letni prirastek	Lesna zaloga m ³ /ha	Gospodarski pomen	Usmeritev gospodarjenja	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji	Geološko-odafski pogoji										sečnje	pogozdovanj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	Acero-Fagetum galminetosum Gozd javorja in bukve.		Pojavlja se na vseh ekspozicijah in sicer na grebenih, kjer so suha tla, nad m. višini 1000-1300 m. Izpostavljen močnim vetrovom. V Jurjevi dolini se nahaja na vseh grebenih. Dedne gore nad tipom Orvalo acaretum sypicum, ki pa se nahaja v homoloških jarkih.	Apnenec. Tla so revna in suha kamnita. Pedološka analiza kaže skoraj ista kot pod tipom Orvalo acaretum typicum.	Značilne rastline: Galium silvaticum, Stellaria nemorum, Adenostyle glabra.	Mešan gozd javorja in bukve. Sem in tja prisotna še sen in jelka.	Polj ali manj enomerne oblike. V nižjih legah se sledi jelkoviščinah skoraj samo javor, sem in tja bukev.	Klimaks. Višinski pas teh gozdov je tu nekoliko nižji zaradi relativno male višine revirja Jurjeva dolina in njegovega delovanja severnih vetrov.	Rast drevja je počasna z naraščajočo nadm. višino pa še slabša. Javor je kvalitetnejši od bukve.			Javor daje dobre rezultate za goščanje lesa, vendar ne tak kakor v tipu Orvalo acaretum vor in vendar je bolj kot bukov les.	enomerne oblike. Previdna sečnja. Pospeševati je treba boljše oblikovanje bukovega drevja.	Upoštevati nekoliko svetloseka.	Previdna sečnja. ti javor na mestih kjer primanjkuje podmladka. Pod drevesi raniti teren.

Zap. št. 1	Naziv gozdnega tipa 2	Površina 3	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija 6	Izgled zdrave fiziološki aspekt 7	Struktura in obnova 8	Geneza razvoj in obnova 9	Rast drevja 10	Letni prirastek 11	Lesna zaloga m ³ /ha 12	Gospodarski pomen 13	Usmeritev gospodarjenja 14	Gojitveni ukrepi	
			Orografske in klimatološki pogoji 4	Geološko-edafski pogoji 5										sečnje 15	pogozdovanj 16
8	Abieti-piceetum (Horvat) Gozd iglavcev in trava šašuljica.		Razvija se na zelo skalnatih grebenčkih, vrhovih ali strmih juž. pobočjih v višini (850) 1100-1400 m. Nastopa tudi na juž. pobočjih globokih vrtač (mrazišč), ki jih najdemo v viš. nad 1050 m.	Triadni apnenec ali srednji dolomit. Tla so nerazvita. Nakisana z debelim slojem surovega humusa. Nižinska subasociacija kaže na precej zakisana tla. Ph 3,5-4.	Asociacija spada v red iglastih gozdov Vaccinio piceetalia. Značilne vrste asociacije: Calamagrostis varia-gorska šašuljica, Valeriana tripteris-trilistni baldrijan, Atragene alpina - gorski srobot, Cirsium crisithales-lepki osat, Diferencialne vrste nižinske variante (850-1050 m): Goodjera repens-mrežolistnica, Lencobrium glaucum-sivi mah, Essothetium myurum-skalnati mah, (Calamagrostiteto Abietetum goodyeretosum)	V tej nižinski subasociaciji dominira jelovina in še zelo lišnji sloj bolj slabo mahovni sloj zelo močno zastopan. Grmovna sloj je dovolj razvit. Ta nižinska subasociacija je pokriva le majhne, precej raztresene površine.	Struktura tega gozda je precej premenljiva. Na toplih in strmih legah je in vrhovih je enakomerna, na bolj ravnih legah, na močnem rastišču prebiralna.	Paraklimaks. Ta asociacija se razvija na skalnatih kamnitih legah zaradi težkih talnih pogojev. je nadaljni razvoj zaradi edafskih razmer prepreden. Smreka in jelka se pomlajujeta na surovem humusu pod okriljem starejših dreves.	Rast drevja je slaba in počasna zaradi težkih talnih pogojev. Bukev sploh ne uspeva. Smreka ima še najboljšo rast. Višine do 22 m.	3-7	200-300 (400)	Čprav ta tip pokriva razmeroma majhne površine je njegov pomen velik ker varuje skalne vrhove in strma pobočja pred erozijo in čuva spredaj ležeče produktivne gozdove.	Održati najbolj naravni gozdni tip, ker je najbolj odporen. Izkoristiti se bi smelo dovolilo le kotsmislu cilja ker je to strogo varovalni gozd.	Sečnja se voli samo iz gojitvenih razlogov, torej sadike prebrskati v razpoke med skale.	Kjer se le da, vnašati smreke v razpoke med skale.

Zap. št. / 1	Naziv gozdnega tipa / 2	Površina / 3	RASTIŠČE		Značilna rastlinska kombinacija / 6	Izgled združbe / fiziološki aspekt / 7	Morfološka in struktura / 8	Geneza razvoj in obnova / 9	Rast drevja / 10	Letni prirastek / 11	Lesna zaloga m ³ /ha / 12	Gospodarski pomen / 13	Usmeritev gospodarjenja / 14	Gojitveni ukrepi	
			Orografska in klimatološki pogoji / 4	Geološko-odafski pogoji / 5										sečnje / 15	pogozdovanje / 16
9	Ficostum subalpinum (Horvat) Visokogoraki smrekov gozd.		Razvija se na dnu in na sev. pobočjih globokih vrtač-mrasišč, kjer se opaža inverzija vegetacijskih pasov v nadm. višinah 1150-1450 m. Vrtače imajo obliko lijske ali kotline in tam vlada zelo ostra klima s izrazitimi ekstremnimi temperaturami.	Triadni apnenec. Kamnitost je različna (5-40%). Tla so precej razvita, močno zakisana in izprana s ABC profilom. Ploščica nejasno izluženi, zbeljen horizont (podsol).	Ta asociacija k klasičnem tipu naravnih smrekovih gozdov na kisljih tleh. Značilne vrste so: Vaccinium myrtillus - borovnica, Vaccinium vitis-idaea - brusnica, Hypnum loreum - lavorolistni mah, Lycopodium annotinum - brinolistni lisičjak, Lycopodium selago - brezklasji lisičjak. Značilna je tudi prisotnost številnih mahov, tipičnih za kislja tla: Plagiochaetium undulatum, Bazzania trilobata, Sphagnum acutiphonium (šopni mah). Vrste iz zveze Tagetalia so odsotne.	Drevesna zbirka je tvorijo samo smreke. Grmovje in zeliščni pasovi sta slabo razvita. Mahovi in pokrivačevje močno razviti in pokrivajo 80% površine.	Na je vrtačah precejšnjo višino. Na tehi najbolj razviti gozd. Zelo hitro dekadira če so sečnje premočne. Sedaj je pomlajevanje zelo težavno ker se v glavnem smrekove mladike razvijajo pod okriljem mladih smrek.	Klimakz. Na tehi najbolj razviti gozd. Zelo hitro dekadira če so sečnje premočne. Sedaj je pomlajevanje zelo težavno ker se v glavnem smrekove mladike razvijajo pod okriljem mladih smrek.	Smreka dosega v teh vrtačah precejšnjo višino. Prirastek v debelino je zelo počasen. Smreke imajo goste krošnje in so vajavne nate do tal.	2 4.5	200 300	Gospodarski značaj tega gozdnega tipa je neznan v revirju Jurjeva dolina, ker je samo fragmentalno zastopan.	Previdno izkoriščanje te skupinske gozdov zaradi težkega pomlajevanja. Gojiti nadalje smrekove gozdove. Obhodnica najbo daljša (10-15 let)	Prebiralna sečnja z intenziteto 10-15 %.	Umetno pogozdovanje je zelo težavno zaradi ostrih klimatskih pogojev. Treba je izvajati predkulturo (Salix grandifolia, Salix glabra, Sorbus aucuparia, Populus tremula) in šele potem saditi smreke.

Dr.ing. V. Tregubov

M. Zupančič

Ljubljana

GOSPODARSKA RAZDELITEV IN TIPI V REVIRJU

JURJEVA DOLINA

V glavnem imamo v revirju Jurjeva dolina en glavni obratovalni razred in to je B. Obratovalni razred C pride v poštev le pri kisljih iglastih gozdovih gozdnega tipa Abieti - Piceetum. Tega je treba smatrati kot varovalni gozd. V obratovalnem razredu B, kakor je to že določeno, naj se izvaja prebiralno gospodarjenje, saj celotno področje zajema asociacijo Abieti - Fagetum. Torej to je področje, kjer raste naravni jelov - bukov gozd, kjer jelka dobro prirašča in daje dober les. S prebiralno sečnjo oziroma s prebiralnim gospodarjenjem se da pospeševati jelko, v škodo bukve, ki tu ne daje kvalitetnega lesa! Obratovalni razredi oziroma razred je sestavljen iz oddelkov, ti pa so sestavljeni iz odsekov. Odseki, najmanjše enote, bi morale biti čim bolj homogene glede na rastiščno boniteto, kar bi v veliki meri olajšalo uporabo gojitvene tehnike.

Kakor vemo, da je v razpravi o Snežniških gozdovih, kakor v vseh elaboratih, ki se nanašajo na področje Abieti - Fagetum dr. ing. V. Tregubov poudarjal, da je najzaneslivejši način določanja bonitete rastišča, ugotavljanje prirodnega gozdnega tipa in njemu odgovarjajoči talni tip. S kartiranjem gozdnih tipov dobimo površine enakih rastiščnih pogojev - oziroma enakih rastiščnih bonitet, obenem pa dobimo še vse gozdno - gospodarske značilnosti, kot so : podatki o uspevanju drevesnih vrst, o prirastku, o strukturi, o optimalni lesni zalogi in o ustreznem načinu gojenja in sečnje.

Ker imamo za revir Jurjeva dolina stare podatke o sečnjah in gozdnih sestojih, naj meje obstoječih oddelkov ostanejo enake, kakor so bile. Pač pa lahko spremenimo meje odsekov in sicer tako, da te meje rišemo po mejah gozdnih tipov. Prehodi med enim in drugim gozdnim tipom so bolj ali manj široki pasovi, nekateri tipi se mešajo med seboj, kar pa daje oblikovanju odsekov zadostno prožnost.

V kolikor niso meje odsekov oblikovane po gozdnih tipih smo na prozornem papirju narisali predlog za tvorbo takih odsekov, ki se naj uporabi pri naslednjih

reviziji ureditvenih del. Tukaj opozarjamo, da smo zaradi enostavnosti oblikovanja odsekov zajeli v isti odsek tudi sorodne gozdne tipe, posebno če ti pokrivajo samo neznatne površine.

Edino kar bi morali dosledno izvajati je tip Abieti - Piceetum, ki ima strogo varovalno vlogo in tudi spada v obratovalni razred C.

Kakor trdi dr. ing. V. Tregubov se ne izplača obvezno izdvojevati vsak gozdni tip v posebi odsek, posebno še pri sedanji intenziteti našega gozdnega gospodarjenja. Torej lahko sorodne gozdne tipe združujemo. Kako jih združujemo bomo podali nekaj smernic, katere priporoča že v prejšnjih elaboratih in monografiji dr. ing. V. Tregubov.

Razlika med ABIETI - FAGETUM OMPHALETOSUM in ABIETI - FAGETUM HOMOGYNETOSUM večkrat ni jasna, ker se dva tipa mešata in prehajata drug v drugega, tako, da se glede na sedanje stanje naših urejevalnih del izdvajajo posebni odseki samo v grobih potezah, n. pr. vključuje se vsa severna pobočja v tip ABIETI - FAGETUM HOMOGYNETOSUM, ker tam ta tip prevladuje.

Če imamo majhne površine ABIETI - FAGETUM MAJANTHEMETOSUM, ga lahko združimo z ABIETI - FAGETUM OMPHALETOSUM. Ako pa so večje površine, potem je bolje, da prvotni tip odvojimo kot samostojni odsek.

ABIETI - FAGETUM ELYMETOSUM lahko združujemo v ABIETI - FAGETUM MERCURIALETOSUM, ker meja med njima ni ostro določena.

ABIETI - FAGETUM MERCURIALETOSUM jelov - bukov gozd na južnih legah se zelo priporoča, da se ga omeji na posebne odseke. Posebno še, ker je boniteta v primerjavi z drugimi subasociacijami asociacije Abieti - Fagetum precej slabša.

ABIETI - PICEETUM (Calamagrostiteto - Abietetum) jelov - smrekov gozd na kamnitih gričih bi bilo treba, na vsak način izločiti v posebne odseke, povsod kjer ga najdemo. Proti vsem drugim tipom je meja ostra, edino proti tipu ABIETI - FAGETUM MERCURIALETOSUM ni ostra meja, kjer prehaja en tip v drugega, čeprav zavzema ponekod majhne površine. Isto velja za gozdni tip PICEETUM SUBALPINUM.

ORVALO - ACERETUM gozd javorja, jesena, bresta, jelke in bukve s steblikami, ki se nahaja na vlažnih, podolgovatih grebenih ali v vlažnih globokih jarkih in vrtačah, se omeji v posebne oddelke, če zavzema velike površine. Ako zavzema samo male vrtače, torej minimalne površine, ga priključimo k najbolj sorodni subasociaciji ABIETI - FAGETUM OMPHALODETOSUM ali pa ABIETI - FAGETUM HOMOGYNETOSUM.

ACERETO - FAGETUM to je gozd javorja, bukve in jelke na suhih legah, ga izločimo kot poseben odsek. Če se isti nahaja v zelo ozkih trakah ga priključujemo k gozdnemu tipu ORVALO - ACERETUM.

V vseh teh navedenih gozdovih se gospodari prebiralno.

Z ozirom na ta pravila smo izdelali predlog bodočih odsekov. V kolikor niso odseki razmejeni po gozdnih tipih, pride v poštev izločanje novih odsekov po naših predlogih za naslednjo revizijo.

Ta predlog je izdelan po karti gozdnih tipov in so predložene meje samo približne, treba jih je na terenu še enkrat prekontrolirati in pri tem delu na terenu zabeležiti in izmeriti, nato pa šele vnesti v karte nove gospodarske razdelitve.

Obenem tudi poudarjamo, da se gozdni tipi precej istovetijo z talnimi tipi in bi bilo dobro, da bi tam tekla meja odsekov. V našem predlogu (glej karto) smo tudi to upoštevali. Prilagamo pa tudi zraven pedološko karto nekaterih tipičnih oddelkov, ki jo je izdelal prof. dr. B. Vovk v merilu 1 : 100 000.

S tem delom se bomo še bolj približali k popolnemu ureditvenemu načrtu za revir Jurjeva dolina.

VIII. IZKAZ POVRŠIN GOZDNIH
TIPOV PO ODSEKIH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Oddelek - odsek	Skupina površina odsekov	A. - F. emphaludetosum	A. - F. mercurialeetosum	A. - F. majanthemetosum	A. - F. elymetosum	A. - F. homogynetosum	Abieti - Piceetum	Orvalo - Aceretum	Acereto - Fagetum	Piceetum - Subalpinum	Tranviki - Pašniki
1 a	14.26	12.00	0.50				0.50	0.76			0.50
1 b	3.83	3.83									
1 c	5.88	3.50						2.38			
1 d	33.42	22.00	0.75					10.67			
1 e	30.48	18.00	7.48					5.00			
1 f	13.55	11.30	0.25					2.00			
1 g	16.95	9.40	4.00					3.50			
2 a	4.09	4.00									0.09
2 b	10.93	8.50	1.93					0.25			0.25
2 c	8.99	7.50						0.99			0.50
2 d	9.54	6.00	2.54								1.00
2 e	5.64	5.64									
3 a	29.65	21.50	3.65					4.00			0.50
3 b	9.09	2.59	5.00			1.50					
3 c	21.57	12.25	8.00			0.57		0.75			
3 d	12.55	6.50	4.50			1.00		0.55			
4 a	24.68	20.00	3.00					1.68			
4 b	27.18	11.00	14.00			0.30		1.88			
4 c	26.01	13.76	7.50			3.00		1.50			0.25
4 d	9.10	7.00						2.00			0.10
5 a	13.07	1.00	2.50			8.00		0.57			
5 b	10.63	0.63	9.30			0.70					
5 c	18.05	10.50	2.50					5.00			0.55
5 d	27.53	16.00	7.50			2.50		1.53			
5 e	7.88		2.50			2.38		3.00			
5 f	13.16	5.31	3.50			3.50		0.75			
5 g	8.61	3.75	4.25			0.61					
5 h	10.82	2.25	8.57								
6 a	13.94	6.50	3.50					3.69			0.25
6 b	33.09	23.50	2.59					6.75			0.25
6 c	11.88	5.50	0.63					5.50			0.25
7 a	5.78	4.00						0.25			1.53
7 b	3.82	2.00						0.25			1.57
7 c	11.50	1.25	1.25			8.75		0.25			
7 d	13.44	3.44	0.25			8.75		1.00			
7 e	0.98										0.98
7 f	19.85		4.75			4.50		10.60			
7 g	10.63	0.25	1.25			2.50	0.63	6.00			
8 a	5.48	3.20		2.28							
8 b	25.93	9.50	11.13					5.30			
8 c	16.30	8.50	6.50					1.30			
8 d	7.52	2.75					0.47	4.30			
8 e	13.72	10.67	1.00					1.80			0.25

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Oddelek - odsek	Skupina površina odsekov	A. - F. omphaludetosum	A. - F. mercurialeetosum	A. - F. majanthemetosum	A. - F. elynetosum	A. - F. homogynetosum	Abieti - Piceetum	Orvalo - Aceretum	Acereto - Fegetum	Piceetum - Subalpinum	Tranviki - Pašniki
9 a	12.95	12.35	0.40					0.20			
b	18.57	7.30	2.15						9.12		
c	9.60							9.60			
d	37.80	16.50	18.10					3.20			
e	3.73	3.73									
f	14.00	11.15	1.90					0.95			
10 a	16.57	14.47						2.10			
b	9.90	9.15						0.60			0.15
c	22.88	16.68	4.30					1.85			0.05
d	9.00	2.45	1.25	2.80		0.50		2.00			
11 a	7.93	6.68						1.25			
b	8.49	6.59						1.90			
c	16.59	10.14	2.10					4.35			
d	31.95	13.90	9.65					8.40			
e	8.86		0.86								
12 a	20.06	4.40	4.85					10.81			
b	24.78	7.60	8.00	5.15		1.00		2.83			0.20
c	23.17	6.15	1.00	10.67				5.35			
d	9.78	2.53	2.00	1.20				4.05			
e	19.37	0.25	6.10					13.02			
f	11.92	5.25	3.75					2.92			
13 a	21.25	1.35	7.05	11.50		0.90		0.35			0.10
b	25.97	7.50	7.40	6.02		3.50	0.95	0.60			0.08
c	18.06		12.98	4.50				0.60			0.65
d	15.00		1.20	4.65		3.40		5.10			
14 a	13.28					5.03	1.85	5.80	0.60		
b	8.47		2.95	2.25		3.27					
c	4.09							4.09			
d	11.86	1.70	3.80	5.71		0.65					
15 a	12.60		1.75			0.50		2.90	7.45		
b	12.36		0.95					7.96	3.45		
c	13.07							11.62	1.45		
d	6.34							6.04			0.30
e	23.62					0.80		16.82	6.00		0.10
f	8.30	2.70						5.50			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Oddelek - odsek	Skupina površina odsekov	A. - F. omphaludetosum	A. - F. mercurialeetosum	A. - F. majanthemetosum	A. - F. elymetosum	A. - F. homogynetosum	Abieti - Piceetum	Orvalo - Aceretum	Acereto - Fagetum	Piceetum - Subalpinum	Tranvikl - Pasniki
16 a	12.77		1.50	0.40		6.10		4.07	0.70		
b	14.55	0.60	8.75	0.40		1.05		3.75			
c	0.86							0.86			
d	4.69		1.45					3.24			
e	8.04			0.55				7.49			
f	3.63							3.63			
g	2.37		0.65					1.72			
h	5.65		2.30			2.85		0.50			
17 a	10.86			0.15			1.00	10.41	1.20		
b	12.95		0.50	4.30			7.35	0.80			
c	6.80			6.25				0.55			
d	7.70		1.30	5.40			0.20	0.80			
e	12.11			3.40	7.21			1.50			
f	5.79		5.54					0.25			
18 a	19.14		3.63	4.00		9.00		2.50			
b	7.70		3.70		0.70	3.20		0.50			
c	4.19	0.50	0.75	0.25				2.44			0.25
d	6.77		3.00	1.75	1.67			0.25			
e	12.65		0.75	2.75	7.25		0.65	1.25			
19 a	15.05	3.75	4.00			2.75	2.50	1.05			1.00
b	14.06	2.50	8.50					3.06			
c	7.19	2.00				4.44		0.75			
d	18.85	1.65	11.00			3.75		2.50			
e	7.55		0.25	1.25		3.50		2.50			
20 a	9.84	5.00		2.50		0.34				2.00	
b	13.62	0.62		11.00				2.00			
c	20.97	4.25	6.00	4.00		3.75		2.97			
d	8.53	1.75	4.50			1.75		0.53			
e	6.73	1.23	0.50			1.00		4.00			
f	6.77	1.27		0.50				5.00			
21 a	15.99	6.39	4.00	2.50			0.25	2.75			0.10
b	5.06	0.60	0.06					4.40			
c	5.40	0.25						5.15			
d	18.21	10.50	4.50		0.75			2.25			0.21
e	14.15	1.00	9.90	2.75			0.25				0.25
f	3.86	2.75		0.11		0.25	0.50				0.25
22 a	31.25	11.00		8.50		3.75		7.25			0.25
b	13.59	9.00	1.00				0.34	3.00			0.25
c	19.13	3.00	12.13					4.00			
d	12.03	0.25	9.53	2.25							
e	11.21	0.75	6.75	0.75			1.75	1.21			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Oddelek - odsek	Skupina površinska odsekov	A. - F. omphaludetosum	A. - F. mercurialeetosum	A. - F. majanthemetosum	A. - F. elypsetosum	A. - F. homogynetosum	Abieti - Piceetum	Orvalo - Aceretum	Acereto - Fegetum	Piceetum - Subalpinum	Tranviki - Pašniki
23 a	11.69	9.00						2.69			
b	17.75	10.75	0.50					6.50			
c	13.00	1.75	2.25					9.00			
d	16.63	4.50	8.13					4.00			
24 a	32.23	4.73	25.00	0.50				2.00			
b	8.25	1.50	6.50					0.25			
25 a	21.09	10.00	7.47					3.25			
b	7.04	4.00	3.04					0.88			
c	3.88	3.00									
d	18.55	8.25	8.75					1.55			
e	23.79	4.54	18.00					1.25			
26 a	10.00	4.00		3.50		1.00		1.50			
b	16.45	2.00	1.75			6.50	1.00	5.10			
c	27.63	6.00	4.50			5.63		11.40			0.10
d	7.97	0.75	2.22					5.00			
e	10.34		10.34								
f	2.68		2.58					0.10			
g	4.43		4.43								
h	3.41		3.41								
i	2.04		2.04								
27 a	13.97	2.80	5.97				0.80	4.40			
b	22.83	7.20	1.80			4.00	1.00	8.83			
c	10.67	5.80	3.27				0.90	0.70			
d	5.68	3.00					0.20	2.48			
e	10.99	2.10	4.00				0.40	3.59			
f	15.03	3.30	5.10			1.60	2.43	2.60			
g	8.61	0.80	5.00			1.00	1.51	0.10			
g1	1.35						1.35				
g2	1.00						1.00				
28 a	10.02	2.00	3.40			2.00	0.30	2.32			
b	17.54	1.50	9.30	1.80			2.40	2.54			
c	9.82	3.80	1.90				3.12	1.00			
d	7.06	0.80	3.50			0.20	2.06	0.50			
e	7.92		7.20			0.20	0.52				
f	15.17	1.25	6.75	1.15		1.25	4.60	1.17			
g	7.40		1.90			0.75	2.00	2.75			
h	5.42		0.62				4.65	0.15			
i	1.54		0.74				0.30	0.50			
j	3.34	1.10	0.40					1.84			

1	Oddelek - odsek											
2	Skupina površina odsekov											
3	A. - F. omphalodetosum											
4	A. - F. mercurialeetosum											
5	A. - F. najanthemetosum											
6	A. - F. elymetosum											
7	A. - F. homogynetosum											
8	Abieti - Piceetum											
9	Orvalo - Aceretum											
10	Acereto - Fegetum											
11	Piceetum - Subalpinum											
12	Tranviki - Pašniki											

REKAPITULACIJA

1. str.	621.00	327.87	136.57	2.28			48.56	1.60	95.80			8.32
2. "	532.17	170.52	112.49	54.45			2.80	142.66	28.07			1.63
3. "	438.26	70.61	116.44	65.72	17.28	47.48	13.89	100.38	1.90	2.00		2.56
4. "	434.24	110.22	171.76	6.95		24.73	30.54	89.94				0.10
	<u>2025.67</u>	<u>679.22</u>	<u>537.26</u>	<u>129.40</u>	<u>17.28</u>	<u>97.76</u>	<u>95.79</u>	<u>334.58</u>	<u>125.77</u>	<u>2.00</u>		<u>12.61</u>

GOZDNO GOJITVENI UKREPI V REVIRJU

JURJEVA DOLINA

Jurjeva dolina je sestavni del severnega pogorja Snežnika. Na jugozahodu se navezuje na revir Javornik, na severo-vzhodu pa na revirja Mašun in Leskova dolina. Nadmorska višina tega revirja je od 950 m - 1.300 m. Lahko bi rekli, da je srednja višina 1.000 m, saj je le en vrh, ki sega do 1.300 m nadm. višine (Dedna gora). Samo dolino povezuje cesta, ki gre nekako po sredini revirja in eksploatacijsko zajema ves revir. Revirna meja poteka po razvodnicah najvišjih grebenov, ki so tudi dobri mejniki revirja.

Iz tega opisa je razvidno, da ta revir zajema areal tipa ABIETI - FAGETUM DINARICUM (V. Tregubov l. 1957), ki je tu prav lepo razvit. Lahko bi rekli, da je ta revir "brat" sosednjih revirjev, posebno Leskova dolina, saj niti ne zastaja veliko za lepote sestojev revirja Leskova dolina.

Ta revir spada v obratovalni razred B in tu bomo izvajali prebiralno gospodarjenje. Glede gospodarjenja v teh sestojih je že bilo precej ugotovitev, ki jih je tev. dr. ing. V. Tregubov uredil v knjigi "Prebiralni gozdovi na Snežniku 1957", kakor tudi že v drugih izdelanih elaboratih. (Mašun 1958, Javornik, Leskova dolina). Mi bi tu samo še ponovno omenili najvažnejša gojitvena vprašanja in dopolnili navodila za nekatere nove asociacije.

Kakor smo že omenili, bomo v celotnem revirju Jurjeva dolina izvajali prebiralno gospodarjenje. To gospodarjenje se mora izvršiti po strogih gojitvenih principih zaradi nevarnosti zakraševanja tal in nevarnosti, da se bukev razbohota. Ekonomsko pa se bolj izplača pospeševati jelko pred bukvijo.

Torej moramo pri odkazovanju predvsem paziti na oblikovanje strukture prebiralnega gozda. Nekateri menijo, da je bolje forsirati skupine enako debelega drevja (horizontalno sklep krošenj), kakor zmes posamič pomešanih dreves raznih dimenzij (vertikalni sklep krošenj). Pri prvem strukturnem tipu dobimo drevje podobne kakovosti kakor v enodobnem sestoju, manj vejnato in bolj stegnjeno. Kljub tej prednosti mislimo, da bi se obnesel ta strukturni tip le v redkih primerih. Razgibanemu, kamenitemu in mozaičnemu terenu se razno drevje prilagaja tako, da se naseljuje v skalnih razpokah, čemur bolj ustreza struktura, kjer so drevesa po debelinah posamič pomešana. Da bi ohranili v tem gozdnem tipu primeren delež jelke,

Na precej kamnitih, sila skeletnih tleh na strmih pobočjih se pojavlja tip *ABIETI - FAGETUM DINARICUM MERCURIALETTOSUM* (V. Tregubov 1957.). Gozdovi tega tipa so večinoma nepravilno prebiralne strukture. Tu je tudi zastopana bukev, kot podstojno drevo. Dominantna vrsta je jelka. Ta gozd, ki ima pretežno drevje srednjih dimenzij, teži bolj k enomerni strukturi. Zaradi slabih talnih razmer, jelka in bukev počasi raste in ne dosega velikih debelin. Drevesa so precej vejnata. Donos tega gozda je razmeroma slab, vendar ga moramo vzdrževati, ker ima velik varovalni pomen.

Devoljena je prebiralna sečnja po strogo gojitvenih načelih. Interziteteta ne sme biti večja od 15 %. Kjer so kakšne jase, je treba pogozdovati smreko, javorjem in bukvi, seveda če je teren zato prikladen.

Na zelo skalnatih grebenih, vrhovih in južnih pobočjih se razvija tip s smreko in jelko - *ABIETI - PICEETUM* (Horvat). Struktura gozda je zelo različna, na vrhovih in strminah je enomerna, na bolj ravnih pa je prebiralna. Rast drevja je slaba. Ta tip ima izredni varovalni pomen, ker čuva najbolj eksponirane točke pred zakraševanjem tal. Zato ga moramo smatrati kot strogo varovalnega. Oblika gozda naj bi se obdržala kakor je od narave, izkoriščanje naj bi se dovolilo kot samo vzgojni ukrep. Sečnja naj bo le kot gojitveno prebiralna v smislu, da pomagamo k razvoju in ohranitvi najbolj rastočih dreves.

Kjer se le da, vnašati med razpoke skal sadike smreke.

V jarkih in žlebovih, kakor tudi na vlažnih rastiščih se pojavlja v revirju Jurjeva dolina v večji množini tip *ORVALO - ACERETUM TYPICUM* (G. Tomažič 1958.). To je skupinski prebiralen gozd z javorjem, brestom, jesenom in bukvi, ki kot naravni gozd kar najbolje odgovarja rastišču. Jelka je zastopana nekoliko manj, vendar je lepe rasti. Naša naloga je, da pospešujemo s skupinsko oplojno sečnjo plemenite listavce, kakor tudi, da s to sečnjo varujemo jelko in jo kar najbolje gojimo. Kjer bi bile eventuelne praznine, pogozdujemo z javorjem, jesenom in jelko.

Kjer imamo večje površine tipa *ORVALO + ACERETUM TYPICUM* se vzporedno na grebenih in vrhovih pojavlja tip z bukvi, jelko in jesenom. Ta tip je *ACERETO + FAGETUM*. Zaseda višje nadmorske višine, kjer ni vlažnih tal, ampak suha in kamnita, vendar so še med skalami dovolj globoka tla. Ta tip je smatrati kot varovalni gozd. Priporoča se rahla skupinska oplojna sečnja v korist javorja in jelke strmeti za tem, da dobi gozd prebiralno strukturo. Cilj: sečnja naj bo izključno kot gojitveni poseg.

Večina gozdov v revirju Jurjeva dolina spada v areal tipa *ABIETI - FAGETUM*, kjer

Poizkusna plošev 1e2 v Jurjevi dolini odsek 27 92
ABIETI - PICEETUM GOODYERETOSUM

moramo stremeti za tem, da bomo gospodarili prebiralno, previdno in skrokovno natančno. Naš cilj naj bi bil, da tem lepim gozdovom še zvišamo kakovostni in količinski prirastek.

Najvažnejše delo je, da pravilno odkazujemo drevesa. Odkazujemo po principu gojitvenega prebiranja. Ta princip temelji na pravilni selekciji, kakor na vzdrževanju take razporeditve dreves, ki bodo dvignila optimalno lesno zalogo. Če bomo to dosegli, nam bo zagotovljen trajni kakovostni in količinski prirastek.

Kakor večina Snežniških gozdov, tudi ta revir trpi za poškodbami po divjadi. Kakor smo omenili v elaboratu za revir Okroglona, je v revirju Jurjeva dolina še hujše stanje. Zopet je najbolj poškodovana jelka. Ponovno apeliramo na naše gozdarje, da uredijo to biološko razmerje. Z malo razumevanja in dobre volje bi lahko to vprašanje v nekaj letih razčistili.

Zopet povdarjamo, da ne mislimo iztrebiti naše lepe divjadi, ampak pristopimo k boljšim prehranjevalnim metodam in če je potrebno, zmanjšamo stalež divjadi na normalni nivo.

VERTIKALNI VEGETACIJSKI
PROFILI

REVIR JURJEVA DOLINA

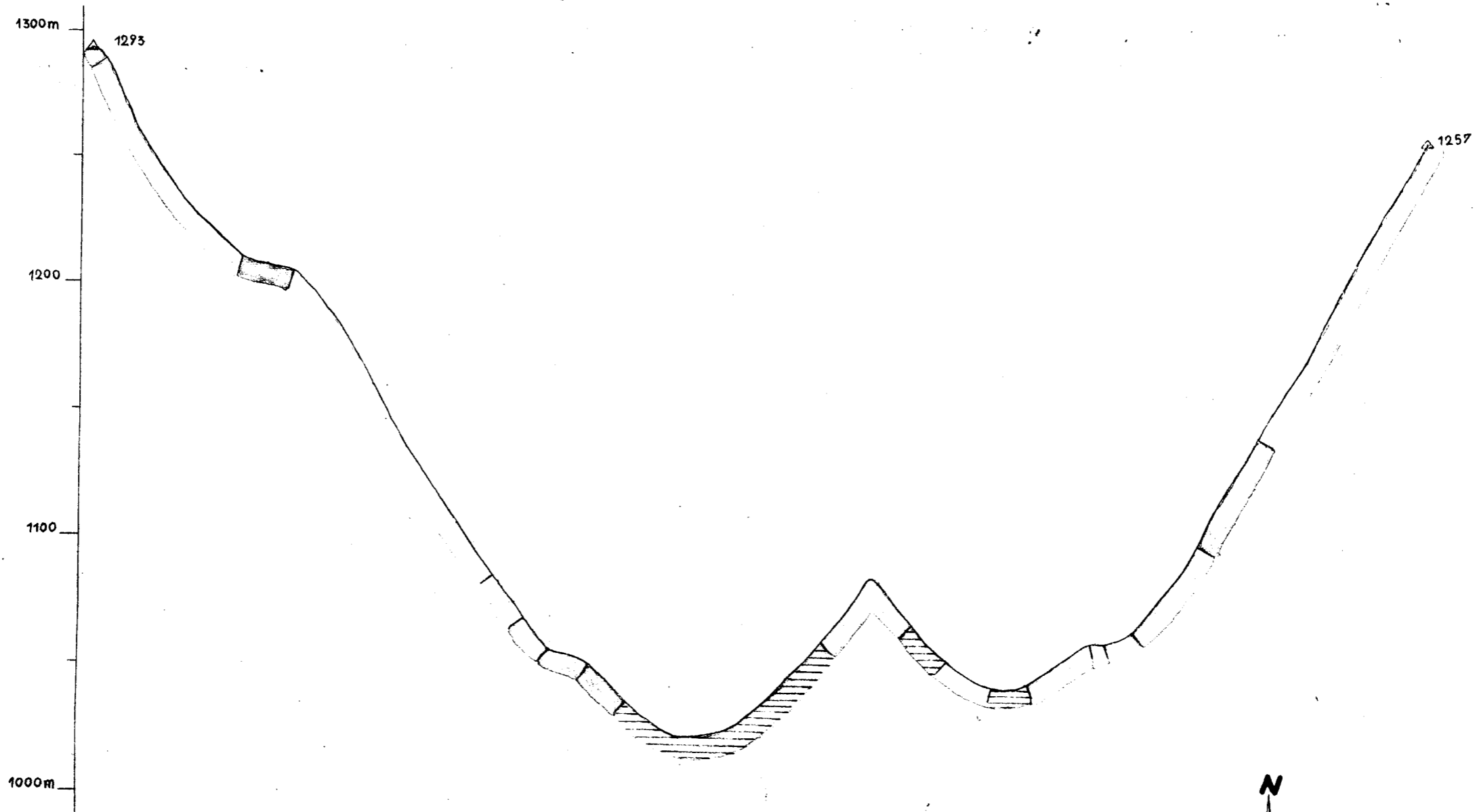
Vertikalni vegetacijski profil : Dedna gora – Skodovnik

Višine **M** 1:2000

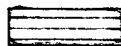

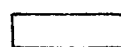
Dolžine **M** 1:10 000

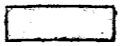
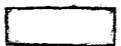

Dedna gora

Skodovnik

LEGENDA

- *Abieti-Fagetum omphalodetosum*
- *Abieti-Fagetum majanthemetosum*
- *Abieti-Fagetum mercurialetosum*
- *Abieti-Fagetum homogynetosum*

- *Abieti-Piceetum*
- *Orvalo-Aceretum*
- *Acereto-Fagetum*
- *Travniki in pašniki*

Smer profila NW – SE

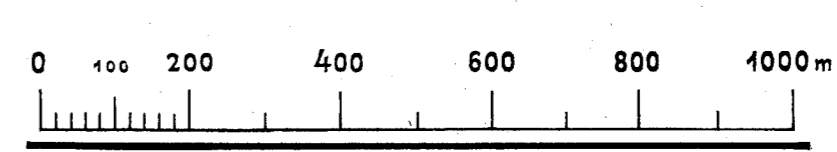
Yp

14°22' 5451000 5452000 14°23' 5453000 14°24' 5454000 14°25' 5455000 14°26' 5456000

DRŽAVNI GOZDOVI LRS
G. G. POSTOJNA
REVIR
JURJEVA DOLINA

PO STANJU L. 1958
MERO 1 : 10.000

ZNAKI

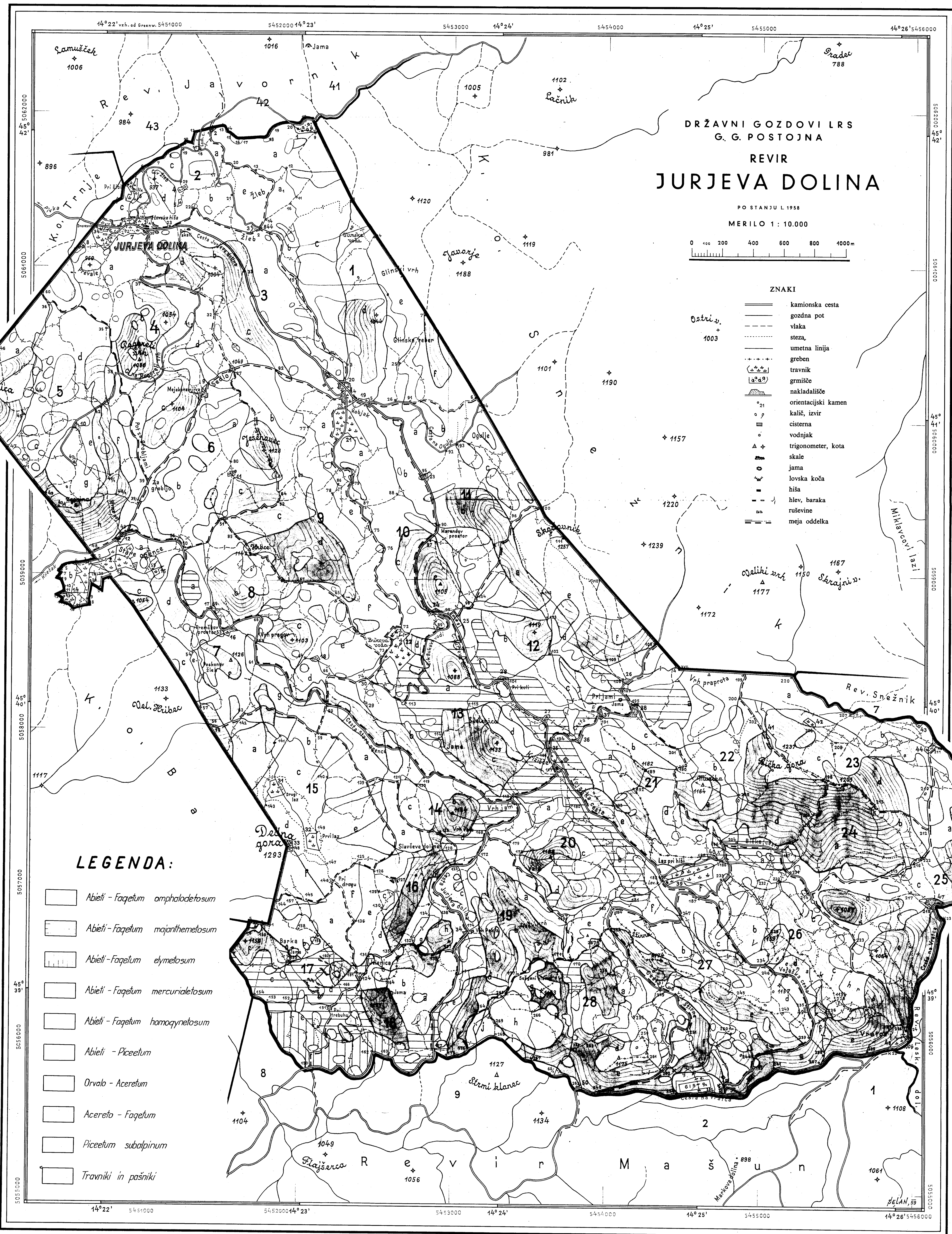
- kamionska cesta
- gozdna pot
- vlak
- steza
- umetna linija
- greben
- travnik
- grmišče
- nakladališče
- orientacijski kamen
- katič, izvir
- cisterna
- vodnjak
- trigonometer, kota
- skale
- jama
- lovska koč
- hiša
- hlev, baraka
- ruševine
- meja oddelka

- Odelek Ime
1. Glinski vrh
 2. Jurjeva dolina
 3. Zleb
 4. Pogoreli vrh
 5. Smrečnica
 6. Jesenovc
 7. Peskonov žleb
 8. Vrh pragov

LEGENDA:

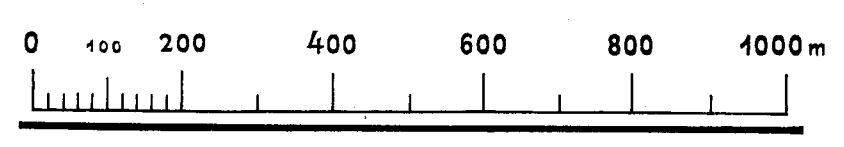
- Podzoljena rjava
- Rjava humosna
- Humosna karbonatna
- Plitva rjava kislea
- Rendzina I
- Rendzina II
- Podzoljena travniška

LEGA LISTA
SD24 SE24

DRŽAVNI GOZDOVI LRS
G. G. POSTOJNA
REVIR
JURJEVA DOLINA

PO STANJU L. 1958
MERILO 1 : 10.000

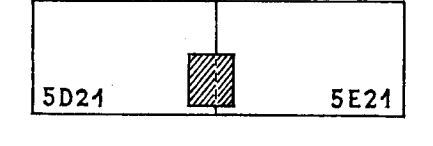
ZNAKI

- kamionska cesta
- gozdna pot
- vlaka
- steza
- umetna linija
- greben
- travnik
- grmišče
- nakladišče
- orientacijski kamen
- kalič, izvir
- cisterna
- vodnjak
- trigonometer, kota
- skale
- jama
- lovska koča
- hiša
- hlev, baraka
- ruševine
- meja oddelka

LEGENDA:

- Abieti - Faagetum omphalodetosum
- Abieti - Faagetum majanthetosum
- Abieti - Faagetum elymetosum
- Abieti - Faagetum mercurialetosum
- Abieti - Faagetum homoqnyetosum
- Abieti - Piceetum
- Orvalo - Aceretum
- Acereto - Faagetum
- Piceetum subalpinum
- Travniki in pašniki

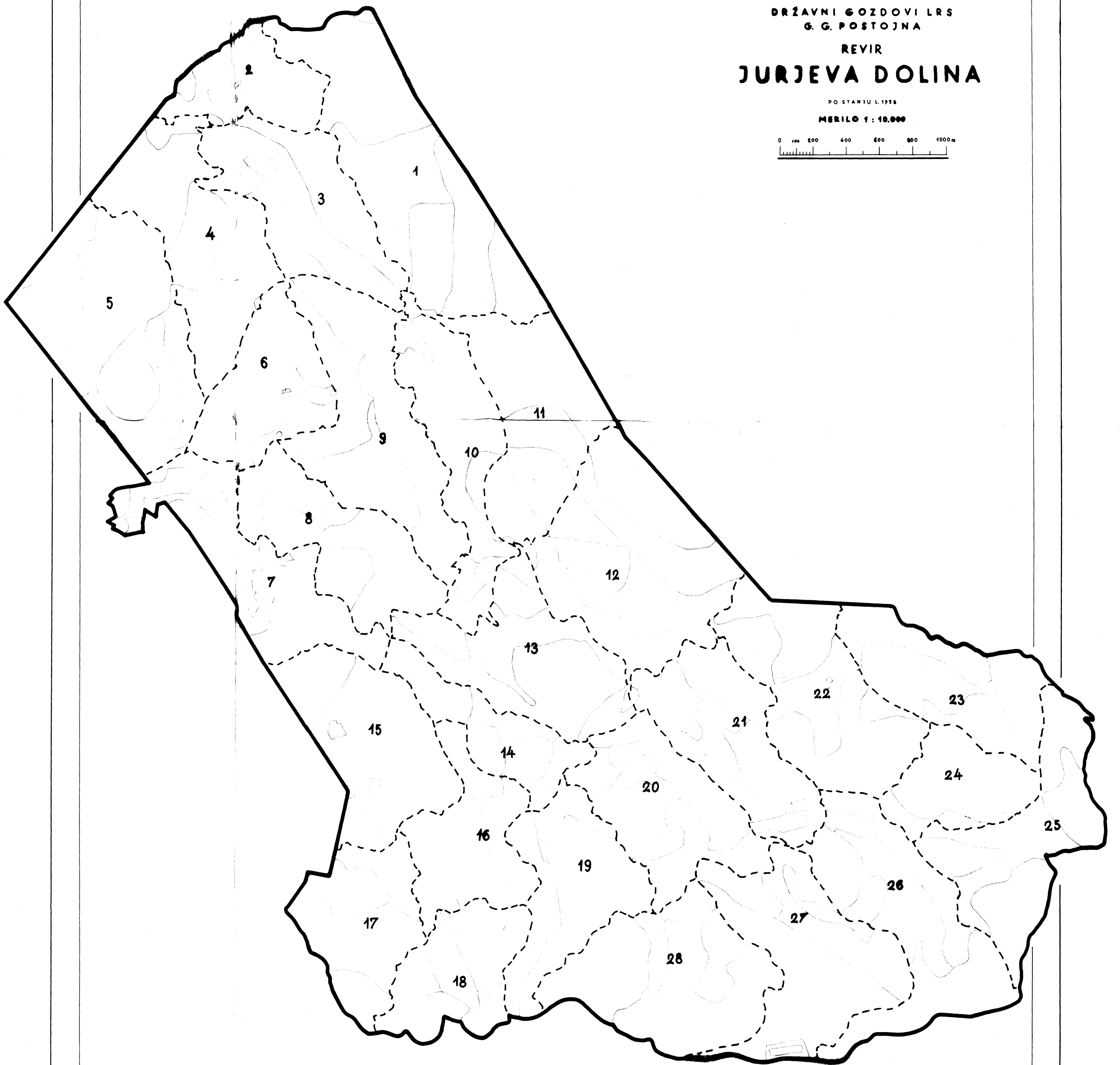
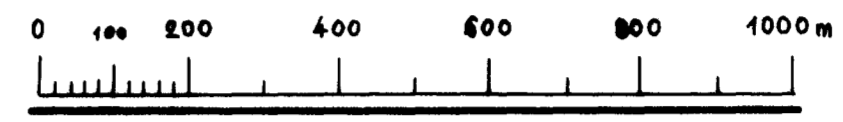
LEGA LISTA

DRŽAVNI GOZDOVILRS
G. G. POSTOJNA
REVIR
JURJEVA DOLINA

PO STANJU L. 1958

MERILO 1 : 10.000

LEGA LISTA

